

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
MEDICINSKI FAKULTET**

Šalata 3, 10000 Zagreb
Tel/Faks: 01 4566909/014566724
web adresa: www.mef.hr

F. IZVJEŠĆE O UNUTARNJOJ PROSUDBI SUSTAVA OSIGURAVANJA KVALITETE

Povjerenstvo za promicanje kvalitete

Zagreb, rujan 2011.

Sukladno Pravilniku o osiguravanju kvalitete Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Povjerenstvo za promicanje kvalitete, kao posebno tijelo Fakulteta, u svojoj nadležnosti i djelokrugu rada ima planiranje, pripremu i provođenje procesa unutarne prosudbe sustava kvalitete u suradnji s Agencijom za visoko obrazovanje Republike Hrvatske.

Izvešće je pripremljeno sukladno Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG), uz poštivanje načela nepristrane i objektivne prosudbe.

Izvešće je napisano prema:

1. Javno dostupnim dokumentima i podacima o Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu objavljenim na <http://www.mef.unizg.hr>;
2. Tekstu pod naslovom „Samoanaliza Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu“, objavljenom u srpnju 2008. godine za potrebe dobivanja dopusnice Fakulteta za rad;
3. Pokazateljima koji se kontinuirano prikupljaju i prate u stručnim službama Fakulteta;
4. Zaključcima sjednica Fakultetskog vijeća i drugim dokumentima koji se na Intranet stranicama Medicinskog fakulteta redovito objavljuju;
5. Dokumentima u arhivi Medicinskog fakulteta, a odnose se na suradnju s vanjskim dionicima u osiguravanju kvalitete;
6. Razgovoru s tijelima odgovornima za osiguravanje sustava kvalitete te dionicima u osiguravanju kvalitete (nastavnicima, studentima i djelatnicima u stručnim službama Fakulteta).

U izradi ovog teksta sudjelovali su članovi Povjerenstva za promicanje kvalitete Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu:

Prof.dr.sc. Gordana Pavleković, koordinatorica
Doc.dr.sc. Tomislav Luetić
Prof.dr.sc Zdravko Petanjek
Prof.dr.sc. Želimir Bradamante
Doc.dr.sc. Ozren Gamulin
Prof.dr.sc. Nada Čikeš
Drago Horvat, prof.
Matija Čirko, studentica

Sadržaj	Stranica
1. Politika, misija, vizija, opća strategija Fakulteta	169
1.1. Misija, vizija i djelatnost Fakulteta: Politika kvalitete i strategije osiguravanja kvalitete	169
1.1.1. Misija i vizija Fakulteta	169
1.1.2. Strategija razvoja Fakulteta	170
1.1.3. Osiguravanje kvalitete nastave i znanosti na razini Fakulteta	170
1.1.4. Osiguravanje kvalitete nastave i znanosti u suradnji sa Sveučilištem u Zagrebu	173
1.1.5. Osiguravanje kvalitete nastavnog, znanstvenog i stručnog rada na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini	174
1.2. Politika i strategije osiguravanja kvalitete	176
1.2.1. Model osiguravanja kvalitete, organizacija i upravljanje kvalitetom	176
2. Odobranje, promatranje i periodična revizija studijskih programa i stupnjeva obrazovanja	179
2.1. Studijski programi	179
2.2. Resursi za provođenje studijskih programa	181
2.3. Upisna politika i prolaznost studenata	183
2.3.1. Upis na studij medicine	183
2.3.2. Prolaznost na studiju medicine	184
2.4. Ishodi učenja	185
3. Znanstveno-istraživački rad	187
4. Ocjenjivanje studenata	190
5. Osiguravanje kvalitete nastavnog osoblja	194
5.1. Planiranje nastavničkih resursa	194
5.2. Izbor nastavnika	196
5.3. Vrednovanje kvalitete nastavnika	197
5.4. Razvoj i unaprjeđenje nastavničkih kompetencija	200
6. Resursi za učenje i potporu studentima	203
6.1. Obrazovni resursi i pomoć studentima	203
6.2. Resursi vezani uz studentski standard	205
6.3. Aktivna uloga studenata u upravljanju kvalitetom Fakulteta	205
7. Važnost i pristup informacijama sustava osiguravanja kvalitete	206
8. Međunarodna suradnja	208
9. Javno informiranje i javnost djelovanja	212

1. Politika, misija i vizija, opća strategija Fakulteta

1.1. Misija, vizija i djelatnost Fakulteta: Politika kvalitete i strategije osiguravanja kvalitete

Prema dokumentu *Standardi i smjernice za osiguranje kvalitete u Europskom području visokog obrazovanja (ESG)*, Fakultet treba imati politiku rada i postupke za osiguravanje kvalitete i standarda programa s ciljem ostvarenja definirane misije i vizije te se obvezati da će razvijati kulturu koja prepoznaje važnost kvalitete i osiguravanja kvalitete.

1.1.1. Misija i vizija Fakulteta

Misija Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu je obrazovanje kompetentnih zdravstvenih djelatnika koji će svojim znanjem unaprijediti medicinsku praksu, obrazovanje i znanost. Fakultet nastoji upisati izvrsne studente koji će razumjeti teorijske i praktične, psihološke, sociološke, ekonomske i kulturne čimbenike koji utječu na zdravlje i bolest, biti spremni posvetiti se skrbi za svoje bolesnike, poduzeti potrebne postupke te pokazati suosjećanje prema bolesniku. Fakultet nastoji razvijati programe usmjerene prema studentu, integrirajući temeljne znanosti, izvrsno kliničko obrazovanje, stručne standarde i etička načela, uz primjenu najboljih metoda obrazovanja te prepoznavanje i nagrađivanje najboljih studenata. Fakultet želi stvoriti poticajno intelektualno okruženje, promovirati znanstvene i humanitarne aspekte medicinske prakse uz istovremeno provođenje znanstvenih istraživanja u okvirima međunarodnih i nacionalnih projekata koji rezultiraju napretkom znanosti, primjenom u nastavnom procesu i unaprjeđenjem zdravstvene skrbi.

Vizija Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu jest biti nacionalni, međunarodno priznati fakultet za izvrsnost u obrazovanju, znanstveno-istraživačkom radu i transferu znanja u primjenu na području Biomedicine i zdravstva.

Misija i vizija Fakulteta temelje se na činjenici da je Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu najveći i najstariji studij medicine u Republici Hrvatskoj na kojem se obrazuje gotovo dvije trećine svih hrvatskih studenata medicine i na kojem se izradi i obrani gotovo tri četvrtine doktorskih disertacija iz područja Biomedicine i zdravstva u Hrvatskoj. Iz toga proizlazi njegova odgovornost za sadašnjost i budućnost hrvatske medicine.

Svoju djelatnost i ciljeve razvoja, Fakultet temelji na kompetentnom nastavnom, znanstvenom i stručnom osoblju s ugledom kod nas i u svijetu, referencama koje jamče visoku razinu kvalitete u nastavi, istraživanjima i transferu znanja u praksu, kvalitetnoj infrastrukturalnoj potpori u ostvarenju svih djelatnosti te nastavi usmjerenoj prema studentu, sukladno dogovorenim principima i standardima međunarodne medicinske edukacije.

1.1.2. Strategija razvoja Fakulteta

Uvidom u dokumente Fakulteta, odluka Fakultetskog vijeća i ostalih pisanih materijale te temeljem razgovora s dekanom i Upravom fakulteta, planovi razvoja Fakulteta obuhvaćaju sva područja njegovog djelovanja:

- Izvođenje integriranog studija medicine te izvedba poslijediplomskih sveučilišnih studija i doktorskog studija iz istog područja;
- Izvođenje diplomskoga studija sestrinstva;
- Znanstvena djelatnost iz znanstvenog područja Biomedicine i zdravstva;
- Stručna djelatnost iz područja Biomedicine i zdravstva te sudjelovanje u realizaciji programa zdravstvene zaštite;
- Provođenje različitih oblika stručnog i znanstvenog usavršavanja djelatnika u zdravstvu kao dio cjeloživotnog učenja;
- Ustrojavanje i provođenje domaćih i međunarodnih tečajeva i programa radi proširivanja znanja i vještina studenata, djelatnika u zdravstvu i drugih zainteresiranih s ciljem praćenja novih znanstvenih dostignuća i razmjene osobnih iskustava s drugima;
- Zdravstvena djelatnost za potrebe fakultetske nastave;
- Izdavačka, bibliotečna i informatička djelatnost za potrebe nastave te znanstvenog i stručnog rada;
- Prodaja udžbenika i ostalih tiskanih materijala potrebnih za obavljanje djelatnosti Fakulteta;
- Ekspertize i stručna mišljenja;
- Sudska vještačenja iz znanstvenog i stručnog područja Biomedicine i zdravstva te
- Ostale djelatnosti koje pridonose iskorištenju prostornih i kadrovskih kapaciteta, a osobito ustrojavanju i izvođenju programa stalnog usavršavanja iz područja Biomedicine i zdravstva.

1.1.3. Osiguravanje kvalitete nastave i znanosti na razini Fakulteta

Fakultet jest i treba ostati vodeća obrazovno-nastavna ustanova u hrvatskoj biomedicini i zdravstvu, najveća i najutjecajnija akademska institucija u državi te jedna od ključnih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu. Očekuje se da Fakultet zadrži i ojača svoj utjecaj u susjednim zemljama i u međunarodnoj zajednici, osobito u kontekstu pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji. To uključuje kvalitetne preddiplomske i diplomске studije sestrinstva, integrirane studije medicine na hrvatskom i engleskom jeziku, poslijediplomske i doktorske studije na hrvatskom i engleskom jeziku, programe cjeloživotnog obrazovanja i stalnog stručnog usavršavanja te trajni razvoj znanstvene izvrsnosti i njen prijenos u nastavu i praksu.

Prioritetni strateški ciljevi u području nastave na razini Fakulteta su osiguravanje njene kvalitete, poboljšanje kadrovskog potencijala te kvalitetnije upravljanje kadrovskim potencijalom.

Nastava i znanost na Fakultetu temelje se na temeljnim medicinskim znanostima, kliničkoj medicini i javnom zdravstvu. Sva tri polja medicinske znanosti moraju imati uvjete za primjeren razvoj te se na Fakultetu trebaju tretirati i razvijati uravnoteženo.

Temeljne medicinske znanosti potencijalno ugrožavaju dva problema. Prvo, opadanje interesa mladih doktora medicine za bavljenje temeljnim znanostima, jer tako u pravilu nemaju mogućnost djelovati kao liječnici u praksi. Drugo, nedostatna materijalno-tehnološka opremljenost zavoda i laboratorija u sklopu temeljnih znanosti na Fakultetu, uzrokovana nedostatkom novca za vrhunsku, poglavito temeljnu znanost. Fakultet smatra da oba problema treba rješavati usporedno jer se jedino tako može ostvariti budući kvalitetan razvoj temeljnih medicinskih znanosti na Fakultetu. Moguća rješenja su dobivanje većih međunarodnih znanstvenih projekata, tehnološka i infrastrukturna obnova temeljnih zavoda na Fakultetu te funkcionalna integracija resursa sa srodnim sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu, Instituta Ruđer Bošković i ostalih. Time će rad u temeljnoj i eksperimentalnoj medicini dobiti na privlačnosti, što bi trebalo privući mlade, prvenstveno iz redova mladih doktora medicine, a zatim i stručnjaka diplomiranih na srodnim fakultetima. Povoljan razvoj temeljnih znanosti podrazumijeva i materijalno stimuliranje znanstvene uspješnosti i produktivnosti.

Klinička medicina i njezin razvoj vezani su uz nastavne baze Fakulteta (kliničke bolničke centre, kliničke bolnice i domove zdravlja). Medicinska edukacija i znanstveno-istraživački rad temelje se na kvalitetnoj suradnji dva različita sustava: sustava zdravstva i socijalne skrbi i sustava znanosti i visokog obrazovanja. Medicinski fakultet i nastavne baze pripadaju odvojenim ministarstvima te je osiguravanje kvalitetne suradnje između profesionalne i akademske zajednice preduvjet za osiguravanje kvalitete svih djelatnosti Fakulteta.

Klinička nastava, tj. učenje uz krevet bolesnika (*eng. bed-side teaching*), specifično je obilježje učenja i poučavanja na studiju medicine. Medicinski fakulteti razlikuju se od ostalih fakulteta po tome što su istovremeno istraživačka institucija, bolnica s tercijarnom skrbi i primarna zdravstvena ustanova, kako bi se studijem postigle potrebne kompetencije budućih liječnika. Stoga se kvalitetan kurikulum, jasno određeni ishodi učenja te nastavne metode i metode provjere osposobljenosti, ne mogu provesti ako nisu osigurani uvjeti za nastavu u bolničkim i izvanbolničkim ustanovama.

Važnost povezanosti medicinskih fakulteta i zdravstvenih ustanova navedena je u brojnim međunarodnim dokumentima. Tako, na primjer, Svjetska federacija za medicinsku edukaciju (WFME) u svojim standardima za medicinsku nastavu na fakultetima uključenim u Svjetski registar medicinskih fakulteta, među kojima su i medicinski fakulteti na hrvatskim sveučilištima, traži formaliziranu suradnju između fakulteta i zdravstvenih ustanova u odnosu na misiju i ciljeve nastavnog programa, osiguranje resursa, nastavne uvjete te dvostruko zapošljavanje nastavnika (*Basic Medical Education. WFME Global Standards for Quality Improvement, Copenhagen 2003*). Asocijacija medicinskih fakulteta u Europi (AMSE) donijela je dvije deklaracije (*Lisbon Declaration on the relationship between Medical Schools and Healthcare Systems 2007* i *Ljubljana Declaration on the Staff of the Medical School 2011*) u kojima se ističe povezanost govori o karakteristikama te povezanosti, međusobnim obvezama i odgovornostima, osobito o uvjetima rada kliničkih nastavnika i njihovim plaćama koje se temelje na kliničkom, nastavnom i znanstvenom radu.

Medicinski fakultet ima dugu tradiciju u nastavi uz krevet bolesnika i u izvanbolničkoj zaštiti te u provođenju istraživačkog rada. Na klinikama rade suradnici i nastavnici u kumulativnom radnom odnosu ili u naslovnom zvanju. Dodatno, zadnjih godina Fakultet je imao vodeću ulogu u izradi novih programa specijalističkog usavršavanja liječnika i programa specijalističkih poslijediplomskih studija, veliki broj nastavnika uključen je u rad stručnih društava Hrvatskog liječničkog zbora i Hrvatske liječničke komore, 50 referalnih centara Ministarstva zdravstva ima sjedište u kliničkim bolnicama, a i sam Fakultet ima Centar za zdravstvenu djelatnost.

Međutim, važeći zakoni (Zakon o zdravstvenoj zaštiti i Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju u Republici Hrvatskoj) ne prepoznaju instituciju Sveučilišne bolnice koja je jedan od predujeta kvalitete rada. Nedostaju kvalitetno potpisani ugovori sa svim kliničkim bolnicama te redovito provođenje vrednovanja njihove kvalitete uvjeta za nastavu i istraživanja.

Na ovaj problem upućivala su i ranija povjerenstva za vanjsku prosudbu kvalitete Fakulteta (2002. i 2008. godine). Prema dokumentaciji Fakultetskog vijeća i Uprave fakulteta, posljednjih godina bilo je više inicijativa – samostalnih i u suradnji s drugim medicinskim fakultetima kroz Dekansku konferenciju da se donese strategija istraživačkog i visoko-obrazovnog sustava u RH te strategija razvoja zdravstva u kojima će biti jasno definirana „funkcionalna povezanost“ dva sustava. Dodatno, ove godine je Medicinski fakultet u Zagrebu uputio Prijedlog članka u Nacrtu Zakona o visokom obrazovanju koji određuje organizaciju i izvođenje kliničke nastave.

Strateško opredjeljenje Fakulteta je revidiranje statusa kliničkih nastavnih baza. Fakultet je predlagao i predlaže i dalje da se omogući osnivanje Sveučilišnih bolnica koje bi postale integralni dio Fakulteta odnosno Sveučilišta i u kojima bi se deklarativno i stvarno omogućio optimalan razvoj struke, znanosti i nastave. Time bi se, nakon više od pedeset godina, na primjeren način pravno regulirao kumulativni radni odnos, prihvaćanjem činjenice da kliničari osim struke, u klinikama obavljaju nastavu i znanstvena istraživanja te one stoga moraju biti integralnim dijelom Fakulteta.

Reformom sustava zdravstva, osobito promjenama na razini primarne zdravstvene zaštite, liječnici u domovima zdravlja su koncesionari, tj. u posebnom su poslovnom i financijskom odnosu s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje i Upravom Doma zdravlja. Taj novi odnos ostavlja sudjelovanje u nastavi liječnika (osobito specijalista Obiteljske medicine) individualnim odlukama i ugovorima. Stoga politika kvalitete Medicinskog fakulteta smatra zakonsku regulaciju na ovom području također prioritetnom zadaćom.

Javno zdravstvo na Fakultetu ima dugu i vrlo uspješnu tradiciju. Škola narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ kao dio Medicinskog fakulteta i dugo vremena jedina i vodeća institucija u ovom dijelu Europe, svoju profesionalnu (stručnu, znanstvenu i edukacijsku) te društvenu ulogu ostvaruje radeći na sljedećim sadržajima: (1) zdravlje u zajednici i rad sa zajednicom, (2) zdravstvena zaštita skupina s posebnim potrebama (3) sveobuhvatna i kontinuirana zaštita, (4) bihevioralne znanosti i povezanost zdravlja i zdravstvenog ponašanja, (5) zaštita okoliša i medicina rada, (6) zdravstveni odgoj pojedinca, grupa i zajednice, (7) zdravstvena

politika i organizacija sustava zdravstva, (8) ekonomika zdravstva i zdravstvena farmakoeconomika, (9) suradnja s drugim profesijama i civilnim društvom te (10) razvoj i primjena epidemioloških, socioloških, statističko-analitičkih i informatičkih metoda i postupaka rada, kao osnova za primjenu medicine utemeljene na znanstvenim spoznajama i kao dio sustava vođenja i upravljanja.

Uz vrlo pozitivna iskustva nacionalne, regionalne i međunarodne prakse u području nastave i obrazovanja, Fakultet prepoznaje da sadašnje stanje zahtijeva određene promjene koje su već dijelom u tijeku. Naime, sukladno iskustvima s kliničkom nastavom, potrebno je suradnike i nastavnike iz javno-zdravstvenih kolegija približiti javno-zdravstvenoj praksi. Oni, štoviše, trebaju biti vodeće, odlučujuće osobe u hrvatskome javnome zdravstvu. Stoga Fakultet nastoji što uže povezati institucije javnog zdravstva u Hrvatskoj (Hrvatski zavod za javno zdravstvo, županijski zavodi za javno zdravstvo) što će omogućiti ulazak najboljih stručnjaka i znanstvenika u rad Fakulteta i obrnuto – uključivanje znanstvenika i nastavnika Fakulteta u svakodnevni rad javno-zdravstvenih institucija u Republici Hrvatskoj.

Istraživanje i znanost, kao uvjet razvoja nastave temeljene na znanstveno-istraživačkom radu, jedno je od prioritarnih područja rada i razvoja Medicinskog fakulteta. Rezultati istraživanja na Fakultetu uspješno se uključuju u međunarodna znanstvena postignuća. Prema istraživanju provedenom na temelju baze podataka u ISI u Filadelfiji, Sveučilište u Zagrebu prepoznatljivo je po četiri znanstvena područja, pri čemu je na prvom mjestu klinička medicina. Najveći dio znanstvenih projekata prijavljenih na Medicinskom fakultetu financira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, ali je uz to i značajan broj međunarodnih projekata (FP5, FP6, FP7, COST Actions, Fond UKF, TEMPUS, itd.).

Godine 2009. osnovan je Centar za translacijska i klinička istraživanja Medicinskog fakulteta i Kliničkog bolničkog centra Zagreb, koji uz istraživačke odjele obuhvaća i Ured za znanost i transfer tehnologije. Svojim prostornim, tehnolojskim i organizacijskim mogućnostima, Centar promovira razvoj translacijske znanosti koja povezuje laboratorijska istraživanja s istraživanjima „uz krevet bolesnika“ (*from bench to bed*) te otvara dodatne mogućnosti za znanstvenu suradnju kliničara i bazičara i sveobuhvatan razvoj znanosti na Fakultetu.

1.1.4. Osiguravanje kvalitete nastave i znanosti u suradnji sa Sveučilištem u Zagrebu

Medicinski fakultet kao sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, vrlo je aktivan u radu Sveučilišta. Nastavnici fakulteta izvrsno su predstavljeni u tijelima Sveučilišta: Rektorskom kolegiju u širem sastavu, četiri nastavnika su članovi Senata, trinaest je predstavnika Fakulteta u Vijeću Biomedicinskog područja i jedan u Vijeću Biomedicinskog područja. Nastavnici Fakulteta su također članovi najvažnijih povjerenstava, odbora i radnih skupina Sveučilišta u Zagrebu (Radna skupina za vrednovanje nastave, Radna skupina za državnu maturu, Radna skupina za poslijediplomske programe i doktorske teme, Povjerenstvo za akademsko priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija, Radna skupina za Rektorovu nagradu, Povjerenstvo za utvrđivanje kriterija i potvrdu izbora u zvanja Senata, Povjerenstvo za utvrđivanje kriterija i potvrdu izbora u zvanja Vijeća biomedicine i zdravstva, Radna skupina za analizu nacrti i primjedbi na zakone o sveučilištu, visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, Odbor za

proračun, Odbor za istraživanje, razvoj i tehnologiju, Odbor za doktorske programe, Etički savjet).

Fakultet na razvoj hrvatske biomedicine nastoji gledati šire i iznad svojih neposrednih interesa. Stoga je na Sveučilištu u Zagrebu donesena odluka o osnivanju Biomedicinskog središta na prostoru Šalate u kojemu bi se trebao urediti i novi Stomatološki fakultet. Fakultet je izradio projekt Biomedicinskog istraživačkoga središta "Zagreb" (BRAZAG - *Biomedical Research Area Zagreb*) koji se predlaže za financiranje iz europskih strukturnih fondova te se uklapa u budući Sjeverni kampus Sveučilišta u Zagrebu.

Cilj Medicinskog fakulteta je poduprijeti što bržu i kvalitetniju integraciju Sveučilišta te pridonijeti definiranju što povoljnije koncepcije financiranja u okvirima cjelokupnog iznosa („lump sum“). Fakultet je lojalan cjelovitome zagrebačkom Sveučilištu te kao takav jest i namjerava ostati aktivan i kreativan sudionik u razmatranju i planiranju buduće misije, vizije i strategije Sveučilišta. Fakultet, međutim, ne pristaje na ukidanje vlastite pravne osobnosti, kao ni niti na jednu promjenu koja bi nauštrb integracije uzrokovala slabljenje kakvoće nastave, znanosti ili poslovanja i upravljanja Fakultetom.

1.1.5. Osiguravanje kvalitete nastavnog, znanstvenog i stručnog rada na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini

Na razini zdravstva u Gradu Zagrebu i u Republici Hrvatskoj, Fakultet nastoji ostvariti vodeću ulogu u edukaciji liječnika na svim razinama, posebno u okviru stalnog medicinskog usavršavanja liječnika.

Fakultet također ima značajnu ulogu u razvoju i kvaliteti rada u sustavu zdravstva. Djelatnici Fakulteta, nacionalno i međunarodno priznati uglednici, voditelji su sekcija Hrvatskog liječničkog zbora i Hrvatske liječničke komore te aktivni članovi radnih skupina Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi. U nedavno završenom programu specijalističkog usavršavanja liječnika u Republici Hrvatskoj, Fakultet je imao vodeću ulogu u ocjeni potreba i izradi programa specijalizacija temeljenih na kompetencijama stručnjaka.

Na Fakultetu su otvorena tri Centra u kojima se dodatno ostvaruje zdravstvena i stručna djelatnost Fakulteta: Centar za zdravstvenu djelatnost, Centar za palijativnu medicinu, komunikacijske vještine i medicinsku etiku i Centar za profesionalno usmjeravanje u biomedicini i zdravstvu. Centar za zdravstvenu djelatnost treba biti okvir koji će omogućavati optimalnu nastavu iz obiteljske medicine, školske medicine, medicine rada i športa te omogućiti ekspertne zdravstvene usluge kao što su, na primjer, obrada i pohranjivanje biotata testisa pri postupcima umjetne oplodnje, patološko-anatomski ekspertni nalazi, magnetske rezonancija u sklopu Poliklinike "Neuron" itd. Nadalje, Fakultet je začetnik palijativne medicine u Hrvatskoj i namjerava ostati lider i referentna točka razvoja ovog važnog dijela medicinske prakse, koji u Hrvatskoj do sada nije primjereno razvijen. Centar za profesionalno usmjeravanje u biomedicini i zdravstvu osnovan je nedavno i uklapa se u misiju i strategiju Fakulteta kao vodeće ustanove u razvoju hrvatske medicinske edukacije i znanosti. Profesionalna orijentacija mladih liječnika pa i ostalih zdravstvenih djelatnika

iznimno je potrebna kako bi se pomoglo svakom liječniku i medicinskom djelatniku da u domovini pronađe odgovarajuću struku i radno mjesto sukladno osobnim sposobnostima.

Nastavnici Fakulteta aktivni su u radu civilnog društva (udruge pacijenata, npr.), osnivači su Savjeta za zdravlje na lokalnoj razini te kontinuirano rade na promicanju zdravlja stanovništva.

Na međunarodnoj razini, prioritetni cilj Fakulteta je zadržati i dalje razvijati vodeću ulogu u regiji i prepoznatljiv ugled u svijetu na područjima nastave i znanosti, uz povećanje suradnje i mobilnosti nastavnika, studenata i istraživača.

Međunarodna suradnja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu odvija se kroz bilateralne i multilateralne ugovore, EU programe mobilnosti, suradnju na združenim programima studija, sudjelovanje u radu akademskih mreža, sudjelovanje na stručnim i znanstvenim konferencijama, te konferencijama iz područja unapređenja medicinske edukacije. Zajedno sa Sveučilištem u Zagrebu, Centar za međunarodnu suradnju Medicinskog fakulteta provodi i planira dalje razvijati čitav niz programa. Ta koordinirana aktivnost također uključuje i financijsko planiranje i izvještavanje o realiziranoj međunarodnoj suradnji Fakulteta u okviru sadržaja koji su financirani od strane Sveučilišta.

Sažetak izvješća unutarnjeg vrednovanja i preporuke:

Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu ima jasno definiranu misiju i viziju u nacionalnom, regionalnom i međunarodnom kontekstu. Sukladno tome, strateški ciljevi razvoja Fakulteta na svim područjima njegove djelatnosti (obrazovanje, znanstveno-istraživački rad, stručna djelatnost u sustavu zdravstva) jasno su određeni.

Prema resursima kojima raspolaže (kadrovski, prostorni, itd.) te temeljem dosadašnjih referenci o radu Fakulteta na nacionalnoj i međunarodnoj razini, Fakultet ima realne mogućnosti za ostvarenje misije, vizije i strategije.

Međutim, nedostatak strategije u razvoju znanosti i obrazovanja te pomanjkanje strategije razvoja sustava zdravstva u Republici Hrvatskoj, nepostojanje institucije Sveučilišne bolnice u Zakonu o zdravstvenoj zaštiti i Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju, nedovoljna proračunska sredstva te pomanjkanje kvalitetnih ugovora potpisanih sa svim kliničkim ustanovama za nastavni i znanstveni rad, otežavaju ostvarenje misije Fakulteta.

Stoga se preporuke temelje na poticanju sljedećih aktivnosti Fakulteta:

1. Oživotvorenju definirane i objavljene misije i vizije Fakulteta;
2. Izradi planova razvoja na svim područjima djelovanja Fakulteta u skladu sa strategijom Sveučilišta u Zagrebu i strategijom visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj;
3. Suradnji s institucijama u sustavu zdravstva i visokog obrazovanja te zakonodavnim institucijama s ciljem postizanja zakonske osnove za osnivanje Sveučilišne bolnice te

4. Povećanju institucijskog utjecaja Fakulteta na upravljanje u kliničkim i ostalim nastavnim i zdravstvenim ustanovama s ciljem rada na zajedničkim aktima, strategiji, zapošljavanju i istraživačkim projektima.

1.2. Politika i strategije osiguravanja kvalitete

U dokumentima Fakulteta promovira se kultura kvalitete u svakom području djelovanja. Osiguravanje kvalitete ne provodi se samo u svrhu vanjskog vrednovanja, već se sustav kvalitete koristi za promišljanje razvoja Fakulteta u skladu s njegovom misijom, potrebama Republike Hrvatske, dobrim međunarodnim položajem te kvalitetnim razvojem studenata i djelatnika. U svim postupcima osiguravanja kvalitete, Fakultet se rukovodi prihvaćenim vrijednostima (jedinstvo nastave i znanstveno-istraživačkog rada; stvaranje, kreiranje i prijenos znanja u skladu s pedagoškim principima; međusobno poštivanje i zajednički rad studenata i profesora; društvena nadležnost) i etičkim normama.

Sukladno politici kvalitete i postupcima za osiguravanje kvalitete, Fakultet je u svoje dokumente uključio strategije koje se temelje na osnovnim djelatnostima Fakulteta, a to su:

1. Strategija za osiguravanje kvalitete
2. Strategija za razvoj, primjenu i vrednovanje metoda u nastavi i razvoj nastave
3. Strategija za razvoj i istraživački rad
4. Strategija za razvoj komunikacije i informacija
5. Strategija promicanja kulture kvalitete
6. Strategija za unapređenje infrastrukture i usluga studentima tijekom studiranja
7. Strategija za usavršavanje osoblja
8. Strategija za međunarodnu suradnju i suradnju na nacionalnoj razini.

Fakultet prepoznaje da je nužno na području ovih strategija razraditi Strateški plan (kratkoročni, srednjoročni, dugoročni) s jasnim akcijskim planom u vremenu socijalne i gospodarstvene tranzicije.

1.2.1. Model osiguravanja kvalitete, organizacija i upravljanje kvalitetom

Prema dokumentu *Standardi i smjernice za osiguranje kvalitete u Europskom području visokog obrazovanja*, Fakultetom treba upravljati temeljem prihvaćenih strateških i pravnih dokumenata te pomoću prikladne organizacijske strukture za praćenje, osiguravanje i unapređenje kvalitete obrazovanja te znanstvenog i stručnog rada.

Sukladno međunarodnim i nacionalnim dokumentima koji ističu važnost kvalitete i promicanja kvalitete temeljene na strateškim i pravnim dokumente koji uređuju područja djelovanja u skladu s misijom i djelovanjem visokog učilišta, Medicinski fakultet je odabrao model te razradio ustroj sustava za osiguravanje kvalitete. Izabrani model temelji se na Europskim smjernicama *Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u europskom*

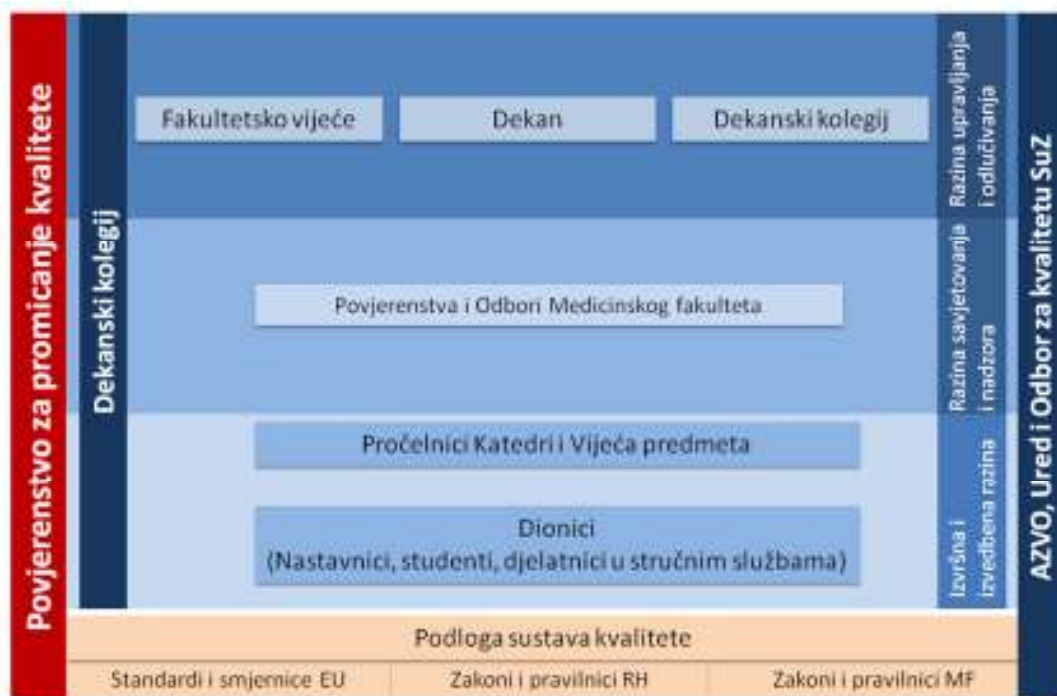
prostoru visokog obrazovanja (ESG - Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area).

Temeljni princip na kojima Fakultet razvija ustroj sustava osiguravanja kvalitete je sukladnost s preporukama Agencije za znanost i obrazovanje Republike Hrvatske i preporukama Sveučilišta u Zagrebu, uz uvažavanje specifičnosti Medicinskog fakulteta. Pri tome je osnovno načelo sustava djelovati na svim razinama i u svim djelatnostima Fakulteta, uz aktivno uključivanje unutarnjih i vanjskih dionika s ciljem razvoja sukladno njegovoj jasno definiranoj misiji.

Iako je već u ranije donesenim dokumentima Fakulteta (Statut, pravilnici, odluke Fakultetskog vijeća) naglašena važnost strateškog razvoja temeljena na osiguravanju kvalitete, formalni dokument o smjernicama, organizaciji i mehanizmima na ovom području sažeto je opisana u **Pravilniku o sustavu osiguravanja kvalitete** koji je donesen u svibnju 2011. godine.

Prema tom Pravilniku, zadaće u promicanju i osiguravanju kvalitete na Fakultetu provode se na razini vodstva i odlučivanja (odgovorna tijela: dekan, Dekanski kolegij i Fakultetsko vijeće), savjetovanja i nadzora (odgovorna tijela: Povjerenstva i Odbori Fakulteta) te na izvršnoj i izvedbenoj razini (odgovorna tijela: pročelnici katedri, vijeća predmeta i voditelji administrativno-stručnih službe Fakulteta). Njihova suradnja na svim razinama te s unutarnjim i vanjskim dionicima preduvjet je osiguravanje sustava kvalitete Fakulteta.

Slika 1. Ustroj sustava osiguravanja kvalitete na Medicinskom fakultetu

Na temelju članka 152. Statuta Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Fakultetsko vijeće je na sjednici održanoj dana 25. siječnja 2011. godine donijelo odluku o osnivanju i imenovanju **Povjerenstva za promicanje kvalitete** kao posebnog tijela Fakulteta (članak 9. Pravilnika o sustavu osiguravanja kvalitete) čije su nadležnosti, djelokrug rada, zadaće, sastav članova te suradnja s drugima u promicanju kulture kvalitete na Medicinskom fakultetu opisani u člancima 10. i 11. istog Pravilnika.

Jedna od važnih zadaća Povjerenstva za promicanje kvalitete je osiguravanje informacija o sustavu kvalitete, unutarnja prosudba kvalitete te savjetodavna uloga u unaprjeđenju definiranih mehanizama i predlaganju novih sukladno modelima dobre prakse i pozitivnim iskustvima kod nas i u svijetu.

Zadaća i odgovornost Povjerenstva za promicanje kvalitete je izrada godišnjeg plana unutarnje, objektivne i nezavisne prosudbe učinkovitosti institucijskog sustava osiguravanja kvalitete i godišnje izvješće dekanu, Dekanskom kolegiju i Fakultetskom vijeću. Izvješća se javno objavljuju i prosljeđuju Uredu i Odboru za kvalitetu Sveučilišta te Agenciji za znanost i visoko obrazovanje Republike Hrvatske koja u mrežnom sustavu prati razvoj kulture kvalitete na visokim učilištima.

Svi dokumenti relevantni za osiguravanje kvalitete objavljeni su javno na mrežnim stranicama Fakulteta i dostupni unutarnjim i vanjskim dionicima.

2. Odobranje, promatranje i periodična revizija studijskih programa i stupnjeva obrazovanja

Prema dokumentu *Standardi i smjernice za osiguranje kvalitete u Europskom području visokog obrazovanja (ESG)*, visoka učilišta trebaju imati formalne mehanizme za odobranje, periodična vrednovanja i praćenje svojih programa i kvalifikacija.

2.1. Studijski programi

Studijski programi i osiguravanje njihove kvalitete opisani su u Statutu fakulteta, Pravilniku o preddiplomskim i diplomskim studijima, Pravilniku o poslijediplomskim studijima i Pravilniku o doktorskim studijima.

Na Medicinskom fakultetu organizirani su, provode se i prate sljedeći studijski programi:

Diplomski (integrirani) studij medicine na hrvatskom jeziku: Dopusnicu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske za diplomski studij na hrvatskom jeziku, Medicinski fakultet je dobio 16. lipnja 2005. godine. Ukupan broj sati u skladu je s preporukom Direktive 2005/36EC Europske komisije i parlamenta koja navodi da temeljna izobrazba liječnika treba obuhvaćati najmanje šest godina studija ili 5.500 sati teorijske i praktične nastave u sklopu sveučilišta. U akad. godini 2010./11., na Fakultetu studira ukupno 1824 studenata. Studij se organizira samo kao redoviti. Na teret Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske studira 1445 studenata, a 379 studira iz osobnih potreba.

Diplomski (integriran) studij na engleskom jeziku (MESP – Medical Studies in English Program): Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu dobio je dopusnicu za studij medicine na engleskom jeziku 29. lipnja 2005. kao redoviti studij za osobne potrebe. Nastavu provodi 654 nastavnika, od toga 385 djelatnika Medicinskog fakulteta, 206 vanjskih suradnika i 63 nastavnika u naslovnim zvanjima. Od 208 ukupno upisana studenta, 121 su strani državljani, 64 ima dvojno državljanstvo, 23 su hrvatski državljani. Najbrojnije su skupine studenata koji dolaze iz Kanade i SAD-a (uglavnom predstavnici hrvatske dijaspore) te studenti iz Francuske, Hrvatske, Švedske i Njemačke koji predstavljaju najbrojnije skupine europskih studenata. U ak. god. 2010/11. sveukupno je na studiju medicine na engleskom jeziku upisano 11% hrvatskih državljana.

Diplomski studij sestrinstva: Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu dobio je dopusnicu za Studij sestrinstva 16. studenoga 2010. godine te će tako prvi puta u Republici Hrvatskoj medicinske sestre, kao temeljni nositelji u sustavu pružanja zdravstvene njege, dobiti mogućnost sveučilišnog studija čijim se završetkom stječe naziv „magistar/magistra sestrinstva“. Upravo je u tijeku postupak izbora prijavljenih na javni natječaj, a u akad. godini

2011/12. upisat će se 50 polaznika (25 na teret Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH, 25 iz osobnih potreba).

Doktorski studiji *Biomedicina i zdravstvo, Biomedicine and Health Sciences i Neuroznanost:* Studiji su pokrenuti s ciljem da se omogući liječnicima svih specijalističkih područja doktorirati na području kojime se bave kao strukom i kao znanošću. Studij se ustrojava u skladu s preporukama o doktorskim studijima u Europi u okviru programa rada europske organizacije ORPHEUS (Organisation for PhD studies in Biomedicine and Health in European System) koja je osnovana u Zagrebu i čije je sjedište na Medicinskom fakultetu. U akad. godini 2010./11. na doktorskom studiju Biomedicina i zdravstvo upisano je 200 studenata, na doktorskom studiju Biomedicine and Health Sciences 11 studenata i doktorskom studiju Neuroznanost 12 studenata. Doktorski studij Biomedicina i zdravstvo održava se od 1998. godine.

Specijalistički poslijediplomski studiji: Studiji su ustrojeni kao obvezni dio određene specijalizacije ili kao zasebni studiji. Traju godinu dana (60 ECTS), a njihov popis, ukupne nastavne obveze studenta te datum izdavanja trajne dopusnice prikazani su u Opisu institucije. U akad.god. 2010./11. na 18 specijalističkih poslijediplomskih studija na Fakultetu ukupno je upisano 327 studenata.

Pokazatelji kvalitete studijskih programa na Medicinskom fakultetu su sljedeći:

- Svaki novi studijski program pažljivo se priprema u suradnji s vanjskim dionicima i iskustvima dobre prakse kod nas i u svijetu;
- Studijski program sadrži sve elemente propisane posebnim propisima;
- Svaki predmet ima odgovarajući broj ECTS bodova raspoređen po komponentama predmeta;
- Studijski programi s opisom kvalifikacije javno su objavljeni na mrežnim stranicama Fakulteta;
- Izvedbeni plan studijskog programa i svakog pojedinog predmeta javno je dostupan na mrežnim stranicama Fakulteta i oglasnim pločama katedri;
- Izvedbeni plan svakog studijskog programa sadrži opće podatke o predmetu (studij, broj sati, ECTS, web stranica predmeta, nositelji i suradnici na predmetu, itd.), opis predmeta (osposobljenost polaznika nakon nastave, sadržaj predmeta, način izvođenja nastave, obveze studenata, vrednovanje studenata i oblik ispita, literatura, ispitni rokovi) te dodatne potrebne informacije o predmetu;
- Izvješća o provedbi studijskih programa podnose se Fakultetskom vijeću i Fakultetskom vijeću za poslijediplomske studije;
- Prati se napredak i uspjeh studenata;
- Provode se ankete o kvaliteti i zadovoljstvu studenata na svim studijskim programima koji čine osnovu za unaprjeđenje kvalitete nastave;
- Studenti (na svim studijskim programima) aktivno su uključeni preko svojih predstavnika u upravljanje sustavom osiguravanja kvalitete.

Sažetak izvješća unutarnjeg vrednovanja i preporuke:

Prepoznata pozitivna iskustva u osiguravanju kvalitete studijskih programa na Fakultetu su sljedeća:

- Na nacionalnoj razini Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu ima najveće i najduže iskustvo te najviše studijskih programa na svim razinama medicinske izobrazbe temeljene na načelima Bolonjskog procesa.
- Fakultet je imao vodeću ulogu u izradi novih programa specijalističkog usavršavanja liječnika i programa specijalističkih poslijediplomskih studija što mu daje mogućnost da se aktivno uključi u podučavanje općih kompetencija na svim programima specijalizacija.
- Studij medicine na engleskom jeziku prvi je i jedini cjeloviti takav studij u Republici Hrvatskoj. To otvara mogućnosti Fakultetu za povećanje međunarodne mobilnosti i nastavnika i studenata.
- Fakultet ima vodeću ulogu u međunarodnoj organizaciji ORPHEUS za doktorske studije u biomedicini i zdravstvu.
- Mehanizmi praćenja i osiguravanja kvalitete regulirani su dokumentima Fakulteta (Statut Fakulteta, Pravilnik o preddiplomskim i diplomskim studijima, Pravilnik o poslijediplomskim studijima, Pravilnik o doktorskim studijima te Pravilnik o načinu provođenja stalnog medicinskog usavršavanja) u kojima su jasno navedene specifičnosti obrazovanja na raznim razinama.

Dosadašnja pozitivna iskustva Fakultetu u planiranju, izvedbi i praćenju studijskih programa ukazuju da Fakultet ima sposobnosti kvalitetno provoditi programe na svim razinama osposobljavanja stručnjaka u zdravstvu i znanosti. Stoga su preporuke Povjerenstva za promicanje kvalitete sljedeće:

1. Nastaviti s pokretanjem novih specijalističkih studija uz povezivanje dionika na razini Fakulteta te
2. Uvoditi nove programe specijalističkog usavršavanja u suradnji s vanjskim dionicima (kliničkim bolnicama, Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi te profesionalnim udrugama – Hrvatski liječnički zbor i Hrvatska liječnička komora).

2.2. Resursi za provođenje studijskih programa

Ljudski, organizacijski, prostorni i financijski resursi za izvođenje svih studijskih programa detaljno su opisani u Opisu institucije.

Nastavu na Fakultetu provode vrlo kvalitetni nastavnici koji imaju nacionalno i međunarodno priznato iskustvo u nastavi, znanosti i praksi. Na Fakultetu je, prema podacima u lipnju 2011. godine, ukupno zaposleno 807 djelatnika, od kojih 677 sudjeluje u nastavi.

Nastavni i znanstveni rad nastavnika medicinskih fakulteta specijalista kliničkih struka nužno je vezan uz njihov klinički rad. Medicinski fakulteti razlikuju se od ostalih fakulteta i škola po tome što su istovremeno istraživačka institucija (spoj škole i istraživačkog instituta), bolnica s tercijarnom skrbi (medicinsku nastavu izvode visoko obrazovani, najспособniji stručnjaci

specijalisti zaposleni u bolnici), primarna zdravstvena institucija (u kojoj studente podučavaju liječnici primarne zaštite-specijalisti Obiteljske medicine) kako bi se studijem postigle potrebne kompetencije budućih liječnika - od postavki temeljne znanosti do kliničkih procedura.

Zbog nedostatka liječnika u Hrvatskoj, Medicinski fakultet je od akademske godine 2009./10. povećao upisnu kvotu za 60 studenata godišnje, što zahtijeva zapošljavanje većeg broja nastavnika. Unatoč povećanom broju studenata, kapacitet fakulteta se nije povećao, u prvom redu nisu zaposleni novi nastavnici. I ovogodišnji nalaz Državne revizije utvrdio je da na Medicinskom fakultetu nedostaje 34% nastavnika za održavanje postojećeg nastavnog programa. Nedostatak nastavnog osoblja se nadoknađuje radom nastavnika i suradnika u naslovnim zvanjima (vanjski suradnici) te većim nastavnim opterećenjem nastavnika. Potreba za većim brojem nastavnika također se očituje u nužnom povećanju broja specijaliziranih kliničkih struka, posebice zbog nedostatka liječnika specijalista u Hrvatskoj.

Dobna struktura nastavnika na Fakultetu je nepovoljna. Sabor Republike Hrvatske je zbog potrebe sudjelovanja nastavnika u obrazovanju doktora medicine radi nadoknade nedostatka stručnjaka u sustavu zdravstva Republike Hrvatske 27. svibnja 2011. donio Zakon o dopuni zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju u kojem stoji: *„...nastavniku iz područja biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, koji nije izabran u zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju visoko učilište može produljiti radni odnos do isteka akademske godine u kojoj navršava 70 godina života...“*

U svakodnevnoj praksi je prisutan problem usklađivanja obveza koje nastavnici imaju prema akademskoj zajednici (rad na Fakultetu) i obveza prema profesiji (rad u sustavu zdravstva). U svakodnevnom radu prioritet imaju pacijenti te nedostaje vremena za izvođenje kvalitetne nastave za studente medicine.

Dodatni problem je izvođenje organizirane nastave iz izvanbolničkih predmeta u jedinicama zdravstva (domovi zdravlja, zavodi za javno zdravstvo) koji najvećim dijelom nemaju naslov kliničkih ustanova/nastavnih baza te je otežano sustavno održavanje nastave. Rješenje je moguće usaglašavanjem Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa te Hrvatskog liječničkog zbora i Hrvatske liječničke komore.

Za nenastavno osoblje osigurana je osposobljenost i usavršavanje za potporu obrazovnoj i znanstveno-istraživačkoj djelatnosti (na primjer: kvalificiranost i usavršavanje bibliotekara i knjižničara, znanje stranih jezika nenastavnog osoblja koje radi sa stranim studentima i na međunarodnim projektima, mobilnosti, organizacija međunarodnih događanja itd.).

Za izvođenje studijskih programa osiguran je odgovarajući prostor i učionice u skladu s kriterijima o veličini studentskih grupa. Fakultet je također opremljen računalnim učionicama i laboratorijima prilagođenim individualnom radu studenata.

Financijska sredstva za obrazovnu, znanstveno-istraživačku i stručnu djelatnost su tek dijelom dostatna (studij medicine je skup studij), a prihodi se evidentiraju prema izvoru financiranja (državni proračun, studentski doprinosi, projekti, gospodarstvo i drugo)

Sažetak izvješća unutarnjeg vrednovanja i preporuke:

Prepoznate snage Fakulteta u resursima za izvođenje studijskih programa su sljedeće:

- Fakultet ima najveći nastavnički kapacitet za izvođenje studijskih programa (veliki broj kompetentnih, iskusnih i kritičnih nastavnika koji pokrivaju sva područja nastave).
- Uspješna je koordinacija nastave u brojnim nastavnim bazama i kliničkim ustanovama.
- Nastava se provodi uz „krevet bolesnika“, u ordinacijama obiteljske medicine i u zajednici.
- Dobra je uređenost i opremljenost fakultetskih predavaonica, prostora za seminarski rad i laboratorija za poučavanje temeljnih zadataka.
- Dobra je opremljenost računalnom opremom (računalne učionice).
- Administrativni djelatnici svih profila su dostupni.

Međutim, zapaženi su i sljedeći problemi i poteškoće:

- Nepovoljna je dobna struktura nastavnika (nedostatak „srednje generacije“).
- Raspodjela nastavnika i nastavnog opterećenja po katedrama je neravnomjerna.
- Ne koriste se svi mogući klinički resursi ravnomjerno.
- Nastavnici na kliničkim bazama nemaju osiguran vremenski okvir za nastavu.
- Znanstveno-nastavni djelatnici preopterećeni su nastavnim i administrativnim poslovima.
- Nedostaju materijalna sredstva za unaprjeđenje praktične nastave (simulatori za učenje praktičnih vještina), a oprema za nastavu na pretkliničkim predmetima je nedostatna i zastarjela.

Za izvođenje studijskih medicinskih programa izuzetno je važno osiguravanje uvjeta za kvalitetan rad. To je povezano s višim troškovima/cijenom studija i suradnjom između sustava zdravstva i sustava znanosti i obrazovanja.

Stoga je preporuka Upravi Fakulteta da u strategiji razvoja kvalitete prioritetno izradi plan za unaprjeđenje resursa i odgovarajuće financiranje u suradnji s unutarnjim i vanjskim dionicima kvalitete.

2.3. Upisna politika i prolaznost studenata

2.3.1. Upis na studij medicine

Jedna od važnih uloga Medicinskog fakulteta u društvu je njegova odgovornost za osiguranje kvalitetnog sustava zdravstva koje će zadovoljiti potrebe i zahtjeve stanovništva. Za kvalitetan rad na unaprjeđenju zdravlja, sprječavanju i liječenju bolesti, potreban je, između ostalog, odgovarajući broj zdravstvenih djelatnika. Procjenu broja liječnika koji trebaju Republici Hrvatskoj, Medicinski fakultet je napravio u nekoliko navrata još prije desetak i više

godina, upozoravajući na ozbiljan problem koji će se dogoditi ne promijeni li se upisna kvota za studij medicine.

Danas u Republici Hrvatskoj nedostaje 3600 liječnika. Broj liječnika u Hrvatskoj (260 liječnika na 100.000 stanovnika) je ispod prosjeka u tranzicijskim zemljama i zemljama Europske unije (340 liječnika na 100.000 stanovnika). Stoga je na inicijativu Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 15. srpnja 2009. godine potpisan Sporazum između Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH, Sveučilišta u Zagrebu i Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu o povećanju upisnog broja studenata i sukladno tome, u akad. godinama 2010./11. i 2011./12. upisuje se 60 studenata više nego do sada (ukupno 300 studenata godišnje). Na žalost, povećanje upisne kvote nije pratilo povećanje broja nastavnog osoblja, iako je definiran broj dodatnih nastavnika.

Uz odgovornost za osposobljavanje dovoljnog broja liječnika, Fakultet ima odgovornost za njihovu izvrsnost u kvaliteti osposobljenosti. Stoga Fakultet nastoji upisati izvrsne buduće studente medicine, a to temelji na izboru najboljih na prijemnom ispitu. Fakultet ima 46-godišnju tradiciju prijemnih ispita. Nakon što je upisana prva generacija studenata samo temeljem rezultata prolaznosti na državnoj maturi, uočeno je da su predznanja iz fizike, biologije i kemije nedostatna za praćenje i svladavanje ovih nastavnih sadržaja na prvoj godini studija. Stoga se ove godine, uz rezultate državne mature, ponovo uveo prijemni ispit. Sa studentskog stajališta iznimno je bitna provjera znanja u obliku prijemnog ispita sastavljenog od strane samog Fakulteta. Naime, sadržaj koji je potrebno usvojiti za prijemni ispit uvelike olakšava slušanje i polaganje nastave na prvoj godini.

2.3.2. Prolaznost na studiju medicine

U usporedbi s drugim fakultetima Sveučilišta u Zagrebu, prolaznost studenata medicine na hrvatskom jeziku na višu godinu je visoka (u prosjeku oko 85%), s time da je najniža prolaznost na drugu godinu, a bolja na višim godinama studija. Prolaznost na ispitnim rokovima je u rasponu 50-80%. Više od 80% upisanih studenata uspješno završi studij. Posljednjih godina više od 90% studenata iste generacije koji upišu 6. godinu studija, diplomiraju prije završetka akademske godine - dakle, prije 30. rujna.

Zadovoljavajuću prolaznost moguće je objasniti motivacijom i odabirom studenata te prilagodbama nastavnog procesa potrebama studenata, a nikako permisivnim ispitnim sustavom. Zadovoljavajuća prolaznost dokazuje i dobar odabir studenata na razredbenom ispitu. I komunikacija sa studentima potvrđuje da je motivacija studenata za studij primjereno visoka.

Prema podacima nedavno provedenog istraživanja (*Božikov J, Lacković Z. Implementation of ORPHEUS PhD Standards in a small transitional country*), na sva četiri medicinska fakulteta u Republici Hrvatskoj, godišnje se obrani oko 60 doktorskih disertacija, većina na Doktorskom studiju Biomedicina i zdravstvo u Zagrebu. Od osnivanja studija 1998. godine do danas, 44 doktoranata je obranilo svoje teze: 66% iz područja kliničke medicine, 14% iz bazičnih znanosti (anatomija, fiziologija, patologija, mikrobiologija, itd.) te 20% iz područja javnog zdravstva, uključujući Obiteljsku medicinu i Medicinu rada. Tijekom dokorskog studija

objavili su od 2 do 49 rada indeksirana u CC časopisima (prosjek 7,1) i do 15 rada (prosjek 2,5) indeksirana u PubMed database. Većina polaznika su kliničari kojima, u prosjeku, treba 6,6 godina od upisa na studij do obrane doktorske teme.

2.4. Ishodi učenja

Dvije su osobitosti medicinske edukacije: (1) ona je orijentirana prema dobro definiranom profesionalnom profilu i (2) curricula su visoko strukturirana, uz relativno malo slobode izbora. Ishodi učenja na medicinskim fakultetima u svijetu nisu unificirani, a njihovo definiranje na raznim razinama medicinskog obrazovanja te definiraju kompetencije doktora od prioritetnog su značaja danas u većini zemalja. Pri tome nema većih dilema u definiranju *core curriculum*, već u odabiru onog što je specifično u svakoj sredini.

Na Medicinskom fakultetu Bolonjski proces je započeo vrlo rano, a već 2001. godine uvedeno je bodovanje nastavnog opterećenja studenata ECTS-om. Od 2005. godine znatno se povećala suradnja među medicinskim fakultetima u Republici Hrvatskoj u okviru Dekanske konferencije te su fakulteti zajedno stvorili *core curriculum* studijskih programa, međusobno ponudili izborne predmete te zajedno izradili Katalog znanja i vještina. Stoga je kompetentnost stručnjaka koji danas završe studij na Medicinskom fakultetu u Zagrebu određena harmonizacijom studijskih programa medicinskih fakulteta u Republici Hrvatskoj. Inicijativa je osmišljena s namjerom da se u medicinskoj obrazovnoj zajednici o tome postigne konsenzus te stvori baza za nacionalni kvalifikacijski okvir. Kompetentnost „hrvatskog doktora medicine“ definirana je na temelju ranijih dokumenata hrvatskih fakulteta te usklađena s preporukama i dokumentima europskih i svjetskih akademskih i profesionalnih institucija i liječničkih udruga.

Na Fakultetu se danas završna kompetentnost provjerava završnim ispitom koji je koncipiran kao test rješavanja kliničkih slučajeva iz raznih grana kliničke medicine. Priprema se praktični dio tog ispita u vidu objektivnog strukturiranog kliničkog ispita (OSKI). Prethodno se kompetencije usavršavaju na tzv. integrativnim modulima šeste godine koji sažimaju dijagnostičke i terapijske kompetencije kliničke medicine, posebno one iz hitne medicine. Nastava je većim dijelom tzv. problemska na simuliranim i stvarnim kliničkim slučajevima. Od ove godine uvodi se longitudinalni predmet kroz svih šest godina studija pod naslovom „Temelji liječničkog umijeća“ koji će osposobiti studente iz dva vrlo važna područja, a to su komunikacijske vještine i praktične vještine u hitnim stanjima .

Medicinski fakultet u Zagrebu bio je izuzetno aktivan u izradi programa specijalističkih usavršavanja u Republici Hrvatskoj. U tom elaboratu ishodi učenja su vrlo jasno definirani i u skladu sa zahtjevima strukovnih udruženja i tržišta rada, nastavkom školovanja te općim društvenim potrebama.

Sažetak izvješća unutarnjeg vrednovanja i preporuke:

Positivna iskustva Medicinskog fakulteta u procesu razrade i primjene ishoda učenja su sljedeća:

- Fakultet ima dugu tradiciju i razradi ciljeva nastave na svim razinama edukacije (prvi Katalog znanja i vještina za diplomski studij medicine objavljen je prije više od 30 godina);
- Fakultet je bio vrlo aktivan i jedan od nositelja implementacije ishoda učenja na Sveučilištu u Zagrebu;
- U suradnji s Hrvatskim društvom za medicinsku edukaciju, Zavod za nastavnu tehnologiju Fakulteta organizirao je niz radionica za nastavnike s ciljem uvođenja ishoda učenja u praksu;
- U svakom predmetu na diplomskom, poslijediplomskom specijalističkom i doktorskom studiju jasno su navedene kompetencije/osposobljenost polaznika nakon nastave.

Međutim, u procesu unutarnjeg vrednovanja prepoznate su i slabosti te su preporuke sljedeće:

1. Katalog znanja i vještina treba mijenjati sukladno potrebama u edukaciji na diplomskoj razini, ali su dobra osnova za razradu ishoda učenja.
2. Ishode učenja treba uskladiti s ishodima učenja na akreditiranim medicinskim fakultetima u Europskoj uniji, uz zadržavanje osobitosti tradicije i nacionalnih potreba („hrvatski doktor“).
3. Pri razradi ishoda učenja svih programa i svakog predmeta treba obratiti pažnju na realne mogućnosti izvedbe nastave (prostor, oprema, kadrovi, sredstva) te ispite uskladiti s ishodima učenja.
4. Iako udžbenici i nastavno štivo pokrivaju nastavne potrebe, potrebno ih je prilagoditi ishodima učenja, osobito na razini preddiplomske i diplomske edukacije.
5. Suplement diplomi potrebno je uskladiti s ishodima učenja.

3. Znanstveno-istraživački rad

Nedjeljivost kvalitetne nastave i znanstvenoga istraživanja temeljna je odrednica Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Stoga je znanstveni rad na području biomedicine i zdravstva temeljna djelatnost Fakulteta te se provodi se u okviru međunarodnih i nacionalnih istraživačkih projekata u polju temeljne i kliničke medicine te javnog zdravstva.

U pogledu znanosti, strateški cilj je osnažiti vodeću ulogu Fakulteta u okviru Sveučilišta te na nacionalnoj razini. Vodeća uloga postiže se podizanjem kvalitete istraživanja kroz intenzivno sudjelovanje u međunarodnim istraživačkim projektima i tehnologijskim projektima te drugim oblicima znanstvene suradnje s domaćim privrednim subjektima. Za kvalitetniji istraživački rad na Fakultetu nije toliko nužno povećati broj projekata i znanstvenih novaka, doktoranada i postdoktoranada, nego povećati ulaganja u infrastrukturu te osigurati organizacijski, financijski i administrativni okvir za praćenje i povećanje istraživačkih aktivnosti, to jest povećati produktivnost postojećih istraživača i kvalitetu rezultata njihovih istraživanja.

Istraživački profil Fakulteta je već uglavnom dobro definiran kroz projekte i aktivnost niza međunarodno prepoznatih grupa istraživača, a Fakultet dodatno ulaže u razvoj nekoliko prioritetnih područja istraživanja suvremene biomedicine, kao što su genomika, proteomika i metabolomika te razni oblici *in vivo* oslikavanja funkcija ljudskog organizma (npr. neuroimaging, cardioimaging).

Fakultet ima vrlo razvijenu međunarodnu suradnju na području znanstveno-istraživačkog rada, a nastoji je dodatno osnažiti slanjem mlađih istraživača u europske i svjetske centre, dovođenjem postdoktoranada i gostujućih predavača i znanstvenika te prijavom dodatnih zajedničkih istraživačkih projekata.

Uz upravu Fakulteta, za upravljanje znanstvenim radom nadležno je i Povjerenstvo za znanstveno-istraživački rad sastavljeno od bivših dekana i vodećih znanstvenika Fakulteta, a povjerenstvu predsjedava posljednji bivši dekan. Znanstvena istraživanja provode se u svim organizacijskim jedinicama fakulteta: zavodima i klinikama, a posebno u jedinicama kao što su Hrvatski institut za istraživanje mozga i nedavno osnovani Centar za translacijska i klinička istraživanja Medicinskog fakulteta i Kliničkog bolničkog centra Zagreb. Detaljan opis djelatnosti Fakulteta na području znanstveno-istraživačkog rada nalazi se u Opisu institucije.

Sustavna politika praćenja opsega i kvalitete znanstvenog rada na Medicinskom fakultetu ozbiljno se razvija tek posljednjih godina, nakon što je osnovan zasebni Ured za znanost te odgovarajuće mrežne stranice «Znanost» na mrežnim stranicama Fakulteta i uspostavljena intenzivna suradnja s (također novoosnovanim) Uredom za međunarodne projekte Sveučilišta u Zagrebu. Uz izradu temeljnih baza podataka (projekti, istraživači, znanstveni novaci), uspostavljen je niz novih instrumenata za uspješno praćenje opsega i kvalitete znanstvenog rada na Fakultetu:

- Uvedena su nova pravila za promicanje etičkih načela, akademskog integriteta i odgovornog postupanja u znanosti (Opća pravila o obavljanju znanstvenog, stručnog i nastavnog rada na Medicinskom fakultetu u Zagrebu, Pravila dobre akademske prakse za znanstveni rad na Medicinskom fakultetu; Pravila dobre akademske prakse pri pisanju, recenziranju i objavljivanju znanstvenih i stručnih publikacija; Pravila postupanja pri optužbama za znanstveno nedolično postupanje i prijevaru u znanosti). U pripremi su pravila o sukobu interesa i sukobu obveza te pravila za reguliranje odnosa mentora i doktoranda. Također je reorganiziran i poboljšan rad Etičkog povjerenstva te osnovano novo Povjerenstvo za akademski integritet;
- Uvedena su jasna kvantitativna pravila za evaluaciju i rangiranje zahtjeva za nabavu sitne, srednje i kapitalne znanstvene opreme;
- Fakultet organizira radionice/info dani o mogućnostima prijavljivanja i načinima vođenja domaćih i međunarodnih znanstvenih projekata;
- Uvedena su nova pravila za poticanje, praćenje i nagrađivanje znanstvenog rada studenata, a Fakultet je imao ključnu ulogu pri izradi novog Pravilnika o dodjeli Rektorove nagrade na Sveučilištu u Zagrebu;
- U tijeku je izrada baze podataka svih istraživača i nastavnika, na temelju koje će se moći brzo i učinkovito ostvariti uvid u trenutnu i dosadašnju aktivnost i produktivnost svakog djelatnika Fakulteta (broj radova, broj citata, broj uspješnih mentorstva, sadašnji aktivni projekti, međunarodna suradnja);
- Donesena je Istraživačka strategija Sveučilišta u Zagrebu 2008.-2013. u čijem donošenju je bila bitna uloga Medicinskog fakulteta.

Sažetak izvješća unutarnjeg vrednovanja i preporuke:

Prepoznate prednosti na području znanstveno-istraživačkog rada Fakulteta su sljedeće:

- Fakultet je vodeća ustanova u znanstvenom području biomedicine i zdravstva u Republici Hrvatskoj te ima vrlo aktivnu ulogu u znanstvenom radu Sveučilišta u Zagrebu;
- Uspješna je suradnja u istraživačkom radu između sustava zdravstva i znanosti;
- Usvojeni su dokumenti koji osiguravaju kvalitetu dobre akademske prakse;
- Centar za translacijska i klinička istraživanja i Ured za znanost i transfer tehnologije ključni su nositelji sustava kvalitete na području znanstveno-istraživačkog djelovanja Fakulteta.

Uz pozitivna iskustva, prepoznate su i slabosti kao što su:

- Nisko financiranje odobrenih projekata dokazanih produktivnih i vodećih istraživača;
- Pomanjkanje sredstava i inicijative za upućivanje mladih istraživača na boravak u uglednim institucijama;
- Nedefiniran status mladih istraživača (*postdoctoral fellows*) nakon obrana doktorske disertacije;
- Nedovoljan broj mladih znanstvenika na studijskim boravcima u inozemstvu;
- Preopterećenost kliničkih istraživača zdravstvenom djelatnošću.

Stoga su preporuke Fakultetu da kontinuirano:

1. Unaprjeđuje mehanizme praćenja kvalitete znanstveno-istraživačkog rada.
2. Potiče mobilnost istraživača, osobito mladih.
3. Razvija kadrovsku politiku u suradnji sa Sveučilištem i Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa s ciljem zapošljavanja znanstvenih novaka u zavodima i klinikama Fakulteta što je usklađeno s planom nužnog povećanja kapaciteta Fakulteta.

4. Ocjenjivanje studenata

Prema dokumentu *Standardi i smjernice za osiguranje kvalitete u Europskom području visokog obrazovanja (ESG)*, studente bi trebalo ocjenjivati prema objavljenim kriterijima, pravilima i procedurama koji se dosljedno primjenjuju.

Kriteriji, pravila i procedure provjere znanja i ocjenjivanja studenata medicine određeni su Pravilnikom o preddiplomskim i diplomskim studijima Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (prosinac, 2010. godine) koji je u skladu sa Zakonom o osiguranju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju i Pravilnikom o sustavu osiguranja kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu.

Prema Pravilniku o preddiplomskim i diplomskim studijima Medicinskog fakulteta Sveučilišta, studenti mogu pristupiti ispitu samo ako su redovito prisustvovali nastavi, a što se evidentira za sve vježbe i seminare. Broj izostanaka i opravdanost izostanaka regulirani su u članku 27. navedenog Pravilnika.

Praćenje rezultata i učinaka nastave na Medicinskom fakultetu (članci 29. do 31. Pravilnika o preddiplomskim i diplomskim studijima) vrši se provjerom znanja tijekom nastave, trajnom provjerom znanja, kolokvijima te ispitima. Ispiti se odvijaju u obliku djelomičnog predmetnog ispita i završnog predmetnog ispita, a posebna kategorija je diplomski ispit. Osim ispita postoje i tematski kolokvij, završni kolokviji (završna provjera znanja za obvezatne predmete koji nemaju ispit) te nadoknadni kolokvij. Oblici provjere znanja mogu biti samo usmeni, samo u pisanom obliku (testovi), testovi u kombinaciji s usmenim ispitom, testovi u kombinaciji s praktičnom provjerom znanja i usmenim ispitom.

Osim formalnih oblika provjere znanja, nastavnici u sklopu seminara, vježbi te kliničke prakse, obavljaju trajnu provjeru znanja studenata, postavljanjem specifičnih pitanja vezanih uz tekuću nastavnu jedinicu. Znanje studenta ocjenjuje se kvalitativno: pozitivno ili negativno. Ako je student ocijenjen negativno dužan je taj dio gradiva svladati nadoknadnim kolokvijem.

Usmeni ispit se u pravilu provodi na svim obaveznim kolegijima i najvažniji je dio u konačnoj ocjeni. Za obvezne predmete s manje od 35 sati neposredne nastave (manje od 3 ECTS boda) konačna provjera znanja može biti u obliku završnog kolokvija. Na većini redovitih kolegija uz usmeni postoji i pismeni ispit, a prolazak na njemu je u pravilu uvjet za pristupanje ispitu. Na nekim kolegijima/predmetima rezultat na pismenom ispitu izravno utječe na ocjenu, tj. točno je propisan omjer bodova na pismenom ispitu i konačnog uspjeha. Na dijelu kolegija postoje i parcijalni pismeni tematski kolokviji koji ne predstavljaju uvjet za pristup ispitu u ispitnom roku, ali najčešće se prolaskom na kolokvijima, ili prikupljanjem određenog broja bodova, student može osloboditi pismenog dijela ispita. Također, na većini predmetima postoje i praktični ispiti (uključujući i klinički dio ispita s pacijentima), a koji su u pravilu dio

usmenog ispita i provode se od strane istog ispitivača. Postoje, međutim, i kolegiji gdje je praktični dio ispita odvojeni od usmenog ispita i prolaz na njemu predstavlja preduvjet za izlazak na usmeni ispit.

Na nekim izbornim kolegijima provode se usmeni ili pismeni ispiti, a negdje se za prolaz primjenjuje ispit u vidu eseja.

Ispiti se održavaju u terminima obznanjenim na početku akademske godine, gotovo isključivo u vrijeme određeno za ispitne rokove. U slučajevima kada se radi o turnusnoj (blok) nastavi ili kada nastava iz nekog kolegija završi značajno prije termina predviđenih za ispitne rokove, prvi ispitni rok je neposredno nakon završetka nastave (najčešće 1-2 tjedna nakon završetka).

Usmeni ispiti su u pravilu javni, a student i/ili ispitivač imaju pravo zahtijevati nazočnost drugih studenata i pripadnika akademske zajednice (članak 32. Pravilnika o preddiplomskim i diplomskim studijima). Isti članak navodi da su za javnost zatvoreni: (a) ispiti u pisanom obliku, tj. testovi, (b) praktični ispiti iz predmeta anatomija, patologija, sudska medicina te svih kliničkih predmeta – praktičnom dijelu ispita tih predmeta mogu biti prisutni samo studenti, nastavnici i drugo ovlašteno osoblje Fakulteta, a nazočni odgovaraju za povredu službene i profesionalne tajne.

Uspjeh studenata na ispitu iz obaveznih kolegija izražava se prolaznim ocjenama izvrstan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2), te neprolaznom ocjenom nedovoljan (1) (članak 33. Pravilnika o preddiplomskim i diplomskim studijima). Pravilnik navodi način izračuna navedene ocjene sa skalom ocjenjivanja od A do F u sustavu ECTS-a. Ispiti iz izbornih kolegija se ne ocjenjuju brojčanom ocjenom nego opisno (položio – nije položio) (članak 18. istog Pravilnika).

Studenti su pravovremeno izvješteni o rezultatima ispita te imaju mogućnost žalbe i uvida u pismene testove, kao i mogućnost neprihvatanja ocjene. Ispit je javan, a rezultati ispita se javno obznanjuju. Uvjeti na ispitima i pravila su objavljena studentima na mrežnim stranicama Fakulteta.

Na Medicinskom fakultetu posljednji ispit je diplomski ispit koji se sastoji od završnog ispita i diplomskog rada koji se javno brani pred tročlanim povjerenstvom. Završna ocjena diplomskog ispita je prosječna ocjena završnog ispita i diplomskog rada (članci 49. i 50. Pravilnika o preddiplomskim i diplomskim studijima).

Student stječe pravo upisa u višu godinu studija ako je do kraja upisnog roka ispunio sve propisane obveze izražene u ECTS-bodovima i položio ispite iz svih obveznih predmeta kojima je nastava završila u prethodnoj godini. Popis obvezatnih predmeta za upis u višu godinu studija utvrđuje se nastavnim programom. Student upisuje višu godinu studija bez plaćanja participacije sve dok redovito ostvaruje 60 ECTS bodova tekuće akademske godine prije upisa više godine studija (članak 57. Pravilnika o preddiplomskim i diplomskim studijima).

Prolaznost i uspjeh na određenom kolegiju analizira se svake akademske godine i glavni je element usklađivanja postupaka i metoda ispitivanja.

Sažetak izvješća unutarnjeg vrednovanja i preporuke:

Prema dokumentima i pozitivnim iskustvima Medicinskog fakulteta u Zagrebu, mehanizmi praćenja i osiguravanja kvalitete na ovom području su sljedeći:

- Za svaki studijski program predviđeni su i objavljeni načini praćenja i ocjenjivanja studenata (u postupku odobravanja programa);
- Za svaki predmet javno se objavljuju kriteriji, pravila i postupci ocjenjivanja;
- Provjeru znanja obavljaju osobe koje razumiju ulogu ocjenjivanja u napredovanju studenata prema stjecanju znanja i vještina vezanih za njihovu kvalifikaciju;
- Studentima je osigurana pravovremena povratna informacija o rezultatima koje su postigli na ispitu ili dijelu ispita usmenim, pisanim ili elektroničkim putem, a u skladu s propisima o zaštiti osobnih podataka;
- Definirani su postupci žalbe na rezultate ispita, a provode se sukladno Pravilniku o preddiplomskim i diplomskim studijima.

Unutarnje vrednovanje u procesu ocjenjivanja studenata ukazuje da:

- Fakultet ima veliki broj iskusnih i kritičnih nastavnika;
- Visoka je kvaliteta i motiviranost studenata (vidi Opis institucije – Prolaznost studenata);
- Napredak i uspjeh studenata u postizanju definiranih ishoda učenja pojedinih predmeta redovito se prati;
- Pozitivna su iskustva u primjeni različitih metoda ispitivanja i analize uspješnosti (npr. Partest i analiza pitanja);
- Još uvijek postoji neujednačenost kriterija između nastavnika unutar katedre, ali i između katedri, te nepostojanje objektivizacije usmenog ispita koji je najčešće dominantan u konačnoj ocjeni;
- Nedovoljna je zastupljenost praktičnog ispita i ispitivanja vještina;
- Dijelom je prisutan nedostatak većih integrativnih ispita koji bi mogli biti više problemski orijentirani;
- Neodgovarajuća je zastupljenost ispitivanja određenih cjelina (obzirom na obim i važnost) u konačnoj ocjeni.

Dvije su prioritetne preporuke odgovornima za razvoj mehanizama praćenja i promicanje kulture u ocjenjivanju studenata:

1. Potrebno je uskladiti kriterije za ocjenjivanje studenata među predmetima/kolegijima.
2. Potrebno je sustavno uvoditi nove načina ispitivanja, sukladno ishodima učenja i osposobljenosti u vještinama (npr. Objektivni Strukturirani Klinički Ispit – OSKI, Ocjena Kliničke Osposobljenosti - OKO) te metode praćenja i vrednovanja tijekom kliničke nastave (portfolio, na primjer).

Iako su moderne metode ispitivanja vremenski i prostorno vrlo zahtjevne i traže daleko veći angažman ispitivača od klasičnih načina ispitivanja te iako postoji opasnost da se uvođenjem inovativnih metoda ispitivanja zapostavi usvajanje znanja velikog broja činjenica i podataka koji su na studiju medicine važan preduvjet za smisleno integrativno i problemsko ispitivanje,

iskustva na drugim fakultetima u svijetu ukazuju da su one potrebne i primjerene za mjerenje ishoda učenja i kompetencije budućih liječnika.

5. Osiguravanje kvalitete nastavnog osoblja

5.1. Planiranje nastavničkih resursa

Prema dokumentu *Standardi i smjernice za osiguranje kvalitete u Europskom području visokog obrazovanja (ESG)*, visoka učilišta u skladu sa svojom misijom i vizijom razvoja planira nastavničke resurse uzimajući u obzir raspoložive nastavničke resurse, studijske programe koje izvodi i broj studenata te planirane nove studijske programe i povećanje/smanjenje broja studenata. Također propisuje postupke dodjeljivanja nastavnih opterećenja vlastitim nastavnicima i vanjskim suradnicima te odobrava angažman vlastitih nastavnika na drugim institucijama.

Medicinski fakultet kontinuirano vodi i analizira podatke o nastavničkom kadru i nastavnom opterećenju. Pri tome se koristi obrazac Izvješće nastavnika o održanoj nastavi (obrazac je objavljen na mrežnim stranicama Fakulteta i prilog je Pravilniku o dodacima i isplatama plaća iz posebnih prihoda koji je Fakultet donio 3. srpnja 2011. na temelju članka 143. i članka 162. Statuta Fakulteta). Odgovornost pročelnika katedre je da godišnje izvjesti Upravu Fakulteta o svakom nastavniku te dostavi:

- Podatke o redovitoj diplomskoj nastavi (broj sati različitih oblika nastave i ispita na određenom predmetu);
- Podatke o održanoj izbornoj diplomskoj nastavi;
- Podatke o održanoj poslijediplomskoj nastavi i broju ispita;
- Podatke o ostalim nastavnim aktivnostima: (a) aktivno članstvo u povjerenstvima Fakulteta, diplomski radovi, magistarski radovi, doktorske disertacije (član povjerenstva, predsjednik povjerenstva ili mentor), (b) rad u povjerenstvu za izbor u zvanja, (c) sudjelovanje u komisijskim ispitima te (d) voditeljstvo studenata (broj studenata).

Ova Izvješća važna su za planiranje broja potrebnih nastavnika. U tom planiranju, Fakultet uzima u obzir raspoložive nastavničke resurse, studijske programe koje izvodi kao i broj studenata te planira buduće studijske programe i povećanje broja studenata. Odgovornost za to ima Fakultetsko vijeće, Uprava Fakulteta, Odbor za izbor nastavnika i Povjerenstvo za nastavu.

Svaka katedra, nakon analize kvalitete nastave i prema procjeni potreba za djelatnicima u nastavnim zvanjima, upućuje Kadrovskoj službi Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu svoj zahtjev (Obrazac o potrebi za djelatnicima u nastavnim zvanjima). U opisu potreba za djelatnicima u nastavnim zvanjima i zahtjevu za raspis natječaja, katedra navodi:

- Potrebno zvanje (naslovno, kumulativno, puni radni odnos na Fakultetu te potrebu za radom na određeno ili neodređeno vrijeme);
- Opis nastavnog predmeta (diplomska ili poslijediplomska nastava, izborni predmet);

- Obrazloženje potrebe (povećano nastavno opterećenje, novi predmet, odlazak nastavnika, novi nastavni sadržaji i sl.).

Sažetak izvješća unutarnjeg vrednovanja i preporuke:

Fakultet ima sistematizaciju radnih nastavnih i nenastavnih mjesta, sukladno Pravilniku o ustroju radnih mjesta.

Pozitivna iskustva i mehanizmi osiguravanja kvalitete u zadovoljavanju potreba u nastavničkim resursima, uz opis poteškoća i problema, opisani su u dijelu Izvješća o ostvarenju misije i vizije Fakulteta.

Jedna od vodećih poteškoća u planiranju broja nastavnika, sažeto, proizlazi iz nedostatka povezanosti dva sustava (sustava zdravstva i sustava znanosti i obrazovanja), tj. neosiguranih uvjeta koji su preduvjet dugoročnog planiranja broja stalno zaposlenih i vanjskih suradnika u nastavnim i znanstveno-nastavnim zvanjima. Naime, na medicinskim fakultetima u svijetu nije poznata praksa da bi kliničku medicinu predavali nastavnici koji istovremeno u bolnici nisu zaposleni kao liječnici specijalisti, kao što ni obiteljsku medicinu ne mogu predavati liječnici koji ne rade kao obiteljski liječnici, tj. ako nisu zaposleni u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Prema svim međunarodnim dokumentima odnos medicinskog fakulteta i zdravstvene ustanove vezan je ugovorom, a kliničku nastavu obavljaju nastavnici zaposleni u bolnici kao liječnici; rad nastavnika podlozan je evaluaciji i kontroli sva tri oblika rada: stručnog, nastavnog i znanstvenog te su obje ustanove – fakultet i bolnica – dužni osigurati uvjete za to.

Drugi problem je dobna struktura zaposlenih nastavnika (tablica 1).

Tablica 1. Dobna struktura zaposlenih nastavnika

	Zaposleni na neodređeno vrijeme		Vanjski suradnici	
	Broj	Prosječna živ. dob	Broj	Prosječna živ. dob
Redoviti profesori	103	58	9	63
Izvanredni profesori	98	52	37	57
Docenti	109	48	64	51
Nastavna zvanja	4	50	28	53
Asistenti	44	41	16	43
Viši asistenti	33	44	10	38
Znanstveni novaci – asistenti	95	31		
Znanstveni novaci – viši asistenti	35	35		
Tehničko osoblje	95	44,5		
Administrativno osoblje	111	41,7		
Pomoćno osoblje	79	46,5		

Sljedeći problem je povećanje broja upisanih studenata medicine i otvaranje diplomskog studija sestrinstva. Iako je iskazana potreba za brojem dodatnih nastavnika, sredstva za to nisu osigurana.

Na kraju, ali ne i najmanje važan problem je neravnomjerna raspodjela nastavnika i nastavnog opterećenja po katedrama. Trajni manjak mladog nastavnog kadra posebno je izražen na pretkliničkim predmetima, što u perspektivi ugrožava kvalitetu nastavnog procesa i popunjavanje mjesta nastavnika koji odlaze u mirovinu. Ovaj problem je usko povezan s primanjima nastavnika na navedenim radnim mjestima koja nisu jednaka onima za kliničko osoblje, kao i vrlo velikim nastavnim opterećenjima što utječe i na znanstveni rad i istraživanja.

Preporuke odgovaraju ranije napisanim u poglavlju o uvjetima ostvarenja misije i vizije Fakulteta, uz naglasak da je odgovornost Uprave Medicinskog fakulteta u suradnji sa Sveučilištem u Zagrebu i Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa razvoj ciljane kadrovske politike koja će uzeti u obzir povećane potrebe u nastavi te omogućiti zapošljavanje potrebnog broja suradnika i nastavnika.

5.2. Izbor nastavnika

Opći uvjeti za izbor u pojedina zvanja utvrđeni su Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, a uvjete za izbor u znanstveno zvanje utvrdilo je Nacionalno vijeće za znanost. Odlukom Rektorskog zbora iz 2006. godine za područje Biomedicine i zdravstva propisani su minimalni uvjeti za izbor u znanstveno-nastavna zvanja ili suradnička i nastavna zvanja, a specifični uvjeti za izbor utvrđeni su Pravilnikom o uvjetima i postupku izbora u zvanja Medicinskog fakulteta u Zagrebu donesenim 2010. koji je javno objavljen na mrežnim stranicama Fakulteta.

Uz Sveučilište (Područno vijeće, Senat te Uprava Sveučilišta za dodjelu radnih mjesta), odgovornost za provedbu kvalitete izbora nastavnika na razini fakulteta ima Fakultetsko vijeće, Uprava Medicinskog fakulteta, Odbor za izbor nastavnika, katedra, Pravna služba fakulteta, uz individualnu odgovornost nastavnika koji je u procesu izbora.

Postupak izbora odvija se u nekoliko faza:

- Prijava kandidata prema uputi za izbor u znanstveno i znanstveno nastavno zvanje
Uz ostalu dokumentaciju, kandidat prilaže i Obrazac o samoevaluaciji – vlastitu prosudbu o osobnom doprinosu nastavi, znanosti i struci. Uz to, pristupnik/pristupnica prilažu ispis ocjena koje, temeljem rezultata studentskih anketa, izdaje Povjerenstvo za osiguranje kvalitete nastave;
- Mišljenje katedre o kandidata (evaluacija katedre), temeljena na rezultatima studentskih anketa i vrednovanju kolega;
- Pisano izvješće Povjerenstva izabranog na Fakultetskom vijeću:

Stručno povjerenstvo dužno je za svakog pristupnika u procesu izbora ili reizbora u znanstveno-nastavna zvanja ispuniti tablicu koja na skali od A do C (A=izvrstan, B=zadovoljava, prosječan angažman, C=ne zadovoljava) čiji sadržaj uključuje sljedeće:

- (a) diplomatska nastava: ispunjenje satnice, kvaliteta nastave i odnos prema studentima na temelju studentske ankete, nastavni tekstovi, unaprjeđenje nastave, izborna nastava;
- (b) poslijediplomska nastava (doktorski, specijalistički studij i/ili trajna edukacija: voditeljstvo i sudjelovanje);
- (c) mentorstvo za diplomante, doktorante i magistrante, specijalizante)
- (d) rad u povjerenstvima Fakulteta.

Vrednovanje od A do C potrebno je obrazložiti.

- Fakultetski Odbor za izbor nastavnika analizira izvješća za izbor u znanstveno i znanstveno nastavno zvanje;
- Matični odbor Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa daje odluku o izboru u znanstveno zvanje;
- Izbor u znanstveno nastavno zvanje potvrđuje se na Fakultetskom vijeću;
- Područno vijeće Sveučilišta u Zagrebu potvrđuje ili odbacuje odluku Fakultetskog vijeća.

Sažetak izvješća unutarnjeg vrednovanja i preporuke:

1. Postupak izbora i reizbora u znanstveno-nastavna zvanja ili suradnička i nastavna zvanja te mehanizmi za osiguravanje kvalitete u izboru izvrsnih detaljno su razrađeni i kontinuirano se provode.
2. Kriteriji uvjeta izbora u znanstveno nastavno zvanje na Medicinskom fakultetu znatno su viši od minimalnih uvjeta Rektorskog zbora Sveučilišta u Zagrebu, utvrđeni su Pravilnikom o uvjetima i postupku izbora u zvanja Medicinskog fakulteta u Zagrebu donesenim 2010. i javno objavljeni na mrežnim stranicama Fakulteta.

5.3. Vrednovanje kvalitete rada nastavnika

Prema dokumentu *Standardi i smjernice za osiguranje kvalitete u Europskom području visokog obrazovanja (ESG)*, visoka učilišta moraju biti sigurne u kvalitetu i stručnost svojih nastavnika. Kvalitetom izvođenja nastave nastavnici motiviraju studente, potiču njihov samostalni rad i omogućuju ostvarivanje ishoda učenja. Nastavnici moraju dobivati povratne informacije o svom radu. Rad nastavnika potrebno je kontinuirano vrednovati s ciljem unapređivanja rada u nastavi. Nastavnicima je potrebno pružiti podršku u unapređivanju kompetencija za rad u nastavi.

Prema Pravilniku o preddiplomskim i diplomskim studijima Medicinskog fakulteta, uspješnost nastavnog rada provjerava se najmanje jedanput godišnje, a vrednovanje provode studenti i katedra (članak 51.). Odgovornost u vrednovanju kvalitete rada nastavnika ima Fakultetsko vijeće, Uprava Fakulteta, Odbor za izbor nastavnika, pročelnici katedri, ostali nastavnici na katedri, Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete nastave i

Povjerenstvo za promicanje kvalitete. Pri tome se vrednuje njegov rad sa studentima, doprinos u izradi kvalitetnih i dostupnih nastavnih materijala te doprinos razvoju i primjeni e-učenja.

Članak 51. Pravilnika o preddiplomskim i diplomskim studijima Medicinskog fakulteta propisuje mehanizme provjere, praćenja i vrednovanja kvalitete rada nastavnika koji obuhvaćaju sljedeće:

- Studenti obavljaju provjeru anketama (upitnicima), a katedre, odnosno vijeće predmeta evaluacijskim obrascima;
- U studentskim anketama (upitnicima) ocjenjuje se sadržaj i organizacija nastave, primjerenost ispita i rad;
- U evaluacijskim obrascima katedre odnosno vijeća predmeta vrednuje se nastavni rad pojedinih nastavnika i prolaznost na ispitima;
- Za analizu ankete odgovorno je Povjerenstvo za kontrolu kvalitete nastave. Navedeno povjerenstvo dostavlja rezultate analize ankete pročelnicima Katedri/Vijeća predmeta;
- Pročelnici Katedri/Vijeća predmeta su dužni: (a) izvijestiti članove katedre/vijeća predmeta o svim rezultatima studentske ankete koji se tiču evaluacije nastave; (b) sa svakim nastavnikom i suradnikom pojedinačno raspraviti rezultate studentske evaluacije njegovog rada; (c) jedanput godišnje, a najkasnije u rujnu za proteklu akademsku godinu, na oglasnoj ploči i web stranici katedre/vijeća predmeta objaviti kao povratnu informaciju za studente izvješće o ukupnom rezultatu evaluacije nastave u toj akademskoj godini (bez ocjena za pojedinačne nastavnike) te planiranim mjerama za poboljšanje kvalitete nastave; (d) skrbiti da se rezultati ankete pozitivno odraze na kvalitetu nastave te izvijestiti Povjerenstvo o mjerama poduzetim za poboljšanje kvalitete nastave na temelju ankete u roku tri mjeseca po dobivanju završne analize ankete;
- Povjerenstvo za kontrolu kvalitete nastave pomaže, nadzire i koordinira provedbu studentskih anketa na katedrama, ili interkatedarskim predmetima te skrbi da rezultati evaluacije imaju pozitivan odraz na kvalitetu izvođenja studijskog programa u cijelosti;
- Povjerenstvo za kontrolu kvalitete nastave uz pomoć prodekana za diplomsku nastavu koordinira postupke evaluacije kvalitete nastave s drugim sastavnicama Sveučilišta, a o svom radu redovito izvještava povjerenstvo za nastavu.

Sadržaj studentske ankete (upitnika) predlaže Povjerenstvo za nastavu i Povjerenstvo za osiguranje kvalitete nastave, a usvaja Fakultetsko vijeće. Sadržaj ankete širi je od Sveučilišne studentske ankete, ali je u skladnosti s njom kako bi se rezultati/pokazatelji mogli koristiti i za potrebe Ureda za osiguravanje kvalitete na Sveučilištu.

Opis razvoja i iskustava u primjeni središnje Fakultetske anonimne studentske ankete nalazi se u Opisu institucije. Također su prikazana vrijedna iskustva koje Fakultet ima s primjenom središnje studentske ankete od 1991. godine te iskustva u kontinuiranoj primjeni od 2002./03. do 2008./09. te proces uvođenja „on-line“ ankete od prošle akademske godine.

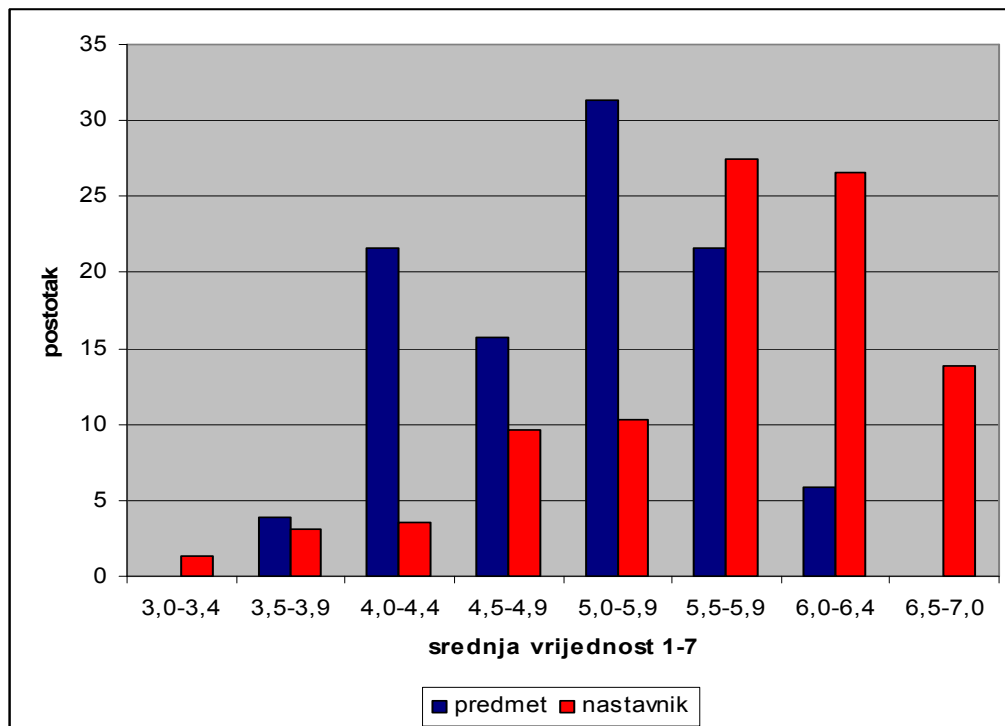
Uz mehanizme osiguravanja, praćenja i promicanja kvalitete nastavničkog rada opisane u navedenom Pravilniku, dio katedri na Fakultetu koristi i katedarske ankete, najčešće s

pitanjima koja su specifična za proces nastave određenog predmeta, te se koriste i druge metode vrednovanja (SIEN metoda, metoda razgovora sa studentima). U proces osiguravanja kvalitete nastavnika aktivno su uključeni studenti kroz svoje predstavnike u tijelima Fakulteta.

Na isti način provodi se vrednovanje na drugim razinama edukacije – poslijediplomskim specijalističkim studijima, doktorskim studijima i na programima stalnog stručnog usavršavanja.

Rezultati dobiveni primjenom petogodišnje studentske ankete (više od 25.000 prikupljenih upitnika) pokazuju da su nastavnici na Medicinskom fakultetu bolje vrednovani od predmeta u cjelini (slika 2).

Slika 2. Vrednovanje kvalitete nastavnika i nastave/predmeta u cjelini
(raspon od 1 – loše do 7 – jako dobro)

Sažetak izvješća unutarnjeg vrednovanja i preporuke:

Fakultet ima jasno definirane mehanizme praćenja kvalitete nastavnika. Primjena studentske ankete „papir-olovka“ osigurala je veliki odaziv studenata jer je jasno bio razrađen Protokol primjene. Pilot-testiranje „on-line“ ankete ukazalo je na slab odaziv studenata. Jedan od mogućih razloga je sumnja u anonimnost ankete (provjereno osigurana!), manja motiviranost studenata (zašto ispunjavati nešto za buduće generacije?), a fleksibilnost u ispunjavanju ankete se pokazala prednošću i nedostatkom.

Utjecaj nastavnika na društvo znanja te doprinos regionalnom razvoju pod utjecajem su nedovoljno osiguranih uvjeta opisanim u ranijim poglavljima.

Preporuke su sljedeće:

1. Nastaviti s primjenom „on-line“ ankete te praćenjem i izvještavanjem o njenoj kvaliteti i rezultatima.
2. Priručnik o osiguravanju sustava kvalitete na Fakultetu koji razrađuje poglavlje o kvaliteti nastavnika upravo je na javnoj raspravi. U njemu su ponuđene različite stimulativne i represivne mjere koje se mogu poduzimati u slučaju dobrih/lošijih rezultata te se očekuje konsenzus unutarnjih dionika (studenta i nastavnika) u izboru najprimjerenijih.
3. Povećati utjecaj nastavnika na strategiju razvoja znanosti i visokog obrazovanja u Hrvatskoj kroz sudjelovanje nastavnika u Izradi prijedloga nacionalne strategije u sklopu aktivnosti Sveučilišta u Zagrebu.
4. Povećati utjecaj nastavnika Medicinskog fakulteta na strategiju razvoja sustava zdravstva na nacionalnoj i regionalnoj razini, u suradnji Fakulteta s Hrvatskim liječničkim zborom i Hrvatskom liječničkom komorom.

5.4. Razvoj i unaprjeđenje nastavničkih kompetencija

Početak 90-tih godina, Fakultet je prepoznao važnost podučavanja nastavnika vještinama relevantnim za njihovo područje i razinu u edukacijskom procesu. Stoga je najprije započeo s organiziranim trodnevnim radnim sastancima nastavnika Fakulteta s odabranim temama iz medicinske edukacije. Programe je organizirao Zavod za nastavnu tehnologiju Medicinskog fakulteta u suradnji s nastavnicima drugih medicinskih fakulteta u Hrvatskoj, nastavnicima srodnih fakulteta i stručnjacima iz područja pedagogije i psihologije učenja i podučavanja. Sudjelovanje na radnim sastancima bilo je dragovoljno, a veliki interes nastavnika za medicinsku edukaciju doveo je do osnivanja Hrvatskog društva za medicinsku edukaciju (HDME). Društvo, čije se sjedište nalazi na Medicinskom fakultetu u Zagrebu, prepoznalo je da nisu potrebna samo znanja i vještine već da edukacijska djelatnost sveučilišnog nastavnika uključuje i kreativni razvoj novih pedagoških postupaka i materijala u nastavi s ciljem poticanja nezavisnog i kritičkog razmišljanja i podupiranja kontinuiranog učenja.

Od 2000. godine održava se, u prosjeku dva puta godišnje, poslijediplomski tečaj prve kategorije (ima posebno pripremljen udžbenik i završni ispit) pod nazivom „Umijeće medicinske nastave“. Tečaj organizira HDME u suradnji sa Zavodom za nastavnu tehnologiju Medicinskog fakulteta, a cilj mu je obrazovanje mladih nastavnika medicinskih i srodnih fakulteta u Hrvatskoj.

U izvođenju tečaja se koriste različite aktivne nastavne metode (PBL, rad u malim grupama, video snimanje i analiza), tečaj traje šest dana, a završava pismenim ispitom te izradom i obranom nastavnog modula tijekom tri mjeseca nakon završetka programa.

Ishodi učenja i kompetencije polaznika nakon završenog programa su:

- Izbor i određivanje nastavnih ciljeva i ishoda učenja;

- Izbor odgovarajućih nastavnih metoda, procjena vremena potrebnog za učenje određenih sadržaja;
- Priprema osnovnih oblika nastave;
- Primjena nastavnih tehnika: nastavno štivo, AV sredstva, kompjutor;
- Interakcija nastavnik-student-bolesnik;
- Ocjenjivanje studenta tijekom nastave i na ispitu, vrednovanje nastave;
- Pregled suvremenih kretanja u medicinskoj nastavi;
- Potreba i mogućnost trajnog usavršavanja nastavnika;
- Istraživački rad u medicinskoj edukaciji.

Stoga se tijekom tečaja obrađuju ovi sadržaji:

- Razvoj medicinske nastave, Europska budućnost medicinske edukacije, etika nastavnog zvanja, učinkovitije medicinsko učenje, psihologija poučavanja;
- Problemska nastava: problemski usmjerena nastava, primjena problemske nastave;
- Studenti i nastavnici: studentu orijentirana nastava, student i nastavnik u nastavnom procesu, uloga nastavnika, razlike studenata i stručnjaka;
- Planiranje nastave-nastavnih jedinica: kurikulum i planiranje, struktura nastavne jedinice, definiranje i provjera ishoda učenja, veza zdravstvenih problema i nastavnih ciljeva, izgradnja stavova studenata, kreativnost i humanizam budućeg liječnika;
- Oblici nastave: metoda predavanja, učenje u maloj grupi, seminar, umijeće postavljanja pitanja, oblici kliničke nastave;
- Praktičan rad: klinička i praktična nastava, učenje na iskustvu, nastava uz bolesnički krevet, klinička nastava u općoj/obiteljskoj medicini, stručna praksa u zajednici, učenje kliničkih vještina;
- Praćenje napretka i ocjenjivanje: praćenje i ocjenjivanje u tijeku kliničke prakse, tipovi ispitivanja, pismeni ispit, usmeni ispit i način ocjenjivanja, dokimologija usmenih ispita, ispitivanje kliničkih vještina;
- Nastavna pomagala-učila: pristup pisanju udžbenika, natuknice, dijapozitivi i prozirnice, video u poučavanju i učenju, nastavne "igre", obrazovanje i internet, uloga kompjutora u nastavi, obrazovanje u virtualnom okružju interneta i e-učenje;
- Vrednovanje i istraživanje nastavnog procesa: vrednovanje nastavnog procesa, nastavna mjerila za napredovanje nastavnika, istraživanja kao pomoć u poboljšanju nastave.

Svaki tečaj se vrednuje zadnjeg dana održavanja (procesna evaluacija) posebno pripremljenim upitnikom.

Tečaj je od 2002. do 2010. godine završilo 368 polaznika od kojih je većina s Medicinskog fakulteta u Zagrebu (279). Upravo je u tijeku vrednovanje kvalitete tečaja u kojem se koriste različite metode, a ciljevi su: (a) istražiti čimbenike koji utječu na dolazak nastavnika na organizirani program edukacije, (b) analizirati obilježja polaznika programa, (c) istražiti čimbenike koji utječu na (ne)zadovoljstvo polaznika (ciljevi, organizacija, način rada itd.), (d) utvrditi mišljenje i prijedloge polaznika o potrebi i unaprjeđenju postojećeg programa te (e) analizirati studentske ocjene nastavnika koji su program uspješno završili te usporediti ocjene s kontrolnom skupinom nastavnika koji organizirani program nisu završili.

Kako je odlukom Fakultetskog vijeća tečaj obvezan za sve nastavnike Fakulteta u Zagrebu u izboru u zvanje docent, očekuje se da će ova sveobuhvatna evaluacija doprinijeti unaprjeđenju njegove kvalitete i ispitati njegov utjecaj na kasniji nastavnički rad.

6. Resursi za učenje i potporu studentima

Prema dokumentu *Standardi i smjernice za osiguranje kvalitete u Europskom području visokog obrazovanja (ESG)*, visoka učilišta trebaju osigurati prikladne i potrebne obrazovne resurse za svaki ponuđeni program. Resursi variraju od fizičkih, kao što su knjižnice ili računalna oprema, do ljudske podrške u obliku tutora, savjetnika i drugih savjetodavaca. Obrazovni resursi i drugi načini pomoći trebaju biti lako dostupni studentima, napravljeni tako da udovoljavaju njihovim potrebama i otvoreni za povratne informacije onih koji ih koriste.

Povezanost i suradnja između djelatnika Fakulteta i studenata Medicinskog fakulteta ostvaruje se na nekoliko načina:

- (a) Aktivno sudjelovanje studenata u tijelima uprave (upravljanje Fakultetom);
- (b) Aktivno sudjelovanje studenata u odlukama o nastavnim planovima i programima (predstavnici studenata u Povjerenstvima fakulteta, katedrama i poslijediplomskim studijima);
- (c) Potpora studentima u njihovom znanstveno-istraživačkom radu (mentorstvo);
- (d) Potpora studentima u međunarodnoj suradnji;
- (e) Potpora studentima u izdavanju glasila;
- (f) Potpora studentima u njihovoj izvannastavnoj djelatnosti.

Djelovanje studenata u radu Fakulteta opisana je u članku 163. Statuta Medicinskog fakulteta i Statutu studentskog zbora MEF-a koji su objavljeni na mrežnim stranicama Fakulteta.

6.1. Obrazovni resursi i pomoć studentima

Prema pokazateljima u Opisu institucije te prema Statutu Medicinskog fakulteta i Statutu studentskog zbora Medicinskog fakulteta, obrazovni resursi i pomoć studentima na Medicinskom fakultetu su sljedeći:

- Svaka katedra ima obvezu objaviti na mrežnim stranicama (LMS sustav) nastavni plan i program predmeta/kolegija koji sadrži opis predmeta, ciljeve učenja, oblike nastave, oblike ispita, trajanje nastave te popis obvezne i proširene literature. Dio katedri objavljuje i nastavno štivo koje nije dostupno u drugim medijima, a nužno je za pripremu seminara i vježbi;
- Pri upisu u akademsku godinu, svaki student dobiva publikaciju - izvedbeni plan za svaki predmet studijske godine u kojem je vremenski raspored nastave s mjestom održavanja nastave (po danima i satima), naslov metodskih jedinica i oblik nastave za svaku od njih, imena nastavnika odgovornih za njeno izvođenje te listu ispitnih rokova i ispitivača na usmenom ispitu;
- Pri upisu u prvu godinu studija, svaki student dobiva mentora-starijeg studenta koji ga uvodi u studij. Student-mentor vodi skupinu od 10 do 12 mlađih kolega;

- Osim mentorstva brucosima, ovaj mentorski sustav već niz godina sudjeluje u predstavljanju Medicinskog fakulteta na Smotri Sveučilišta, gdje mentori razgovaraju s budućim brucosima i pomažu im u odluci o upisu na studij medicine;
- Za pomoć i razumijevanje studija na prvoj godini se izvodi izborni predmet „Što i kako učiti na medicini“;
- Osigurana je opremljenost knjižnica u skladu s međunarodnim standardima o visokoškolskim knjižnicama, s dovoljnim brojem primjeraka obvezne i dopunske literature, a radno vrijeme knjižnice usklađeno je s obvezama studenata (24 sata);
- Prostor čitaonice primjeren je individualnom i timskom rad, opremljen računalima, uređajima za kopiranje i drugom potrebnom opremom u skladu sa zahtjevima studija;
- Od ove akademske godine Središnja medicinska knjižnica se pridružila i društvenoj mreži Facebook što je među studentskom populacijom odlično prihvaćeno.
- Omogućena je dostupnost kompjutorima i korištenje interneta u za to predviđenim prostorima Fakulteta 24 sata;
- Radno vrijeme studentske referade (najmanje 6 sati dnevno) usklađeno je s obvezama studenata;
- Osigurani su različiti načini informiranja studenata (oglasne ploče, web stranice, mailing liste i dr.);
- Osigurani su uvjeti za mobilnost studenata te informacije vezane uz mobilnost (među fakultetima u Republici Hrvatskoj i u međunarodnoj razmjeni);
- Potiče se demonstratura studenata te njihov znanstveno-istraživački rad kao dio medicinske edukacije;
- Svake akademske godine, dodjeljuje se Dekanova nagrada za najbolji znanstveni rad;
- Svake akademske godine dodjeljuje se Dekanova nagrada za uspjeh u studiju radi poticanja što većeg uspjeha u studiju i priznanja najboljima;
- Fakultet za studente viših godina nastoji osigurati program profesionalnog savjetovanja kroz Centar za profesionalnu orijentaciju.

Medicinski fakultet osigurava prostor za aktivan rad studentskih organizacija/udruga: EMSA - Europska medicinska studentska asocijacija, CroMSIC - Croatian Medical Students' International Committee, SSHLZ - Studentska sekcija Hrvatskoga liječničkog zbora, tiskanje studentskog časopisa Medicinar koji izlazi već 65. godina, Sport MEF, Studentska sekcija za neuroznanost, a od nedavno i pjevačkom zboru studenata „Lege artis“.

Studentske udruge izrađuju godišnji plan svojih aktivnosti uz koji se prilaže i financijski plan unutar kojeg su prikazana sredstva koja bi Fakultet podmiriio te sredstva dobivena iz drugih izvora. Studentske udruge su dužne provesti aktivnosti i projekte koji se navode u planu.

Na Fakultetu od 2005. godine radi Ured za studentska pitanja. Statutom je određeno da Ured štiti, prati i promiče prava studenata na osnovi zakona, Statuta Fakulteta, općih akata te pojedinačnih odluka dekana i Fakultetskog vijeća. Uz ovu glavnu zadaću, Ured pomaže studentima u rješavanju materijalnih problema te upućuje i savjetuje studente o načinu učenja i pripremama za ispit. Fakultet podupire rad i studentskog pravobranitelja.

6. 2. Resursi vezani uz studentski standard

Na Dekanatu Fakulteta otvoren je prostor za prehranu studenata uz x-ice. Međutim, problem studentske prehrane nije riješen u području većih kliničkih nastavnih baza gdje studenti borave veliki dio dana (npr. na KBC Zagreb).

U kliničkim nastavnim bazama nije dostatno osiguran prostor za garderobu. Naime, nerijetko studenti stvari ostavljaju po odjelima umjesto da im se osigura, kao na KBC Zagreb, odgovarajući prostor za njihovo ostavljanje.

Nastava iz Tjelesnog i zdravstvenog odgoja je obavezna na prve dvije studijske godine. Međutim, nema prostora namijenjenog isključivo studentima medicine. Uz to, potrebe za sportskim sadržajima rastu uključivanjem sve većeg broja studenata medicine u Sportsku sekciju studenata Medicinskog fakulteta (SportMEF) koja postaje brojčano sve veća.

6. 3. Aktivna uloga studenata u upravljanju kvalitetom Fakulteta

Prema Statutu Medicinskog fakulteta (članci 163. i 164.), studentski predstavnici čine osam članova Fakultetskog vijeća te ravnopravno sudjeluju u njegovom radu. Studentski predstavnici imaju pravo suspenzivnog veta prilikom odlučivanja o pitanjima od posebnog interesa za studente. Prema Statutu Studentskog zbora Medicinskog fakulteta, studentski predstavnik sudjeluje u radu Dekanskog kolegija. Također, studenti svake godine biraju svog predstavnika u Povjerenstvo za nastavu te u druga povjerenstva od interesa za studente: Povjerenstvo za nastavu, Povjerenstvo za izbornu nastavu, Povjerenstvo za e-obrazovanje, Povjerenstvo za diplomske radove, završni ispit i diplomski ispit, Povjerenstvo za međunarodnu suradnju, Povjerenstvo za biomedicinska istraživanja, Povjerenstvo za nastavne tekstove, Povjerenstvo za znanstveni rad studenata i Povjerenstvo za stegovni postupak.

Sažetak izvješća unutarnjeg vrednovanja i preporuke:

1. Visoko motivirani studenti medicine s vrlo visokom prolaznošću prema godinama studija, aktivni su sudionici i partneri u razvoju mehanizama sustava osiguravanja kvalitete i praćenju učinkovitosti sustava.
2. Fakultet daje punu podršku studentima u procesu učenja i njihovim izvannastavnim aktivnostima, osiguravajući fizičke i ljudske resurse.

Osim manjih primjedbi i prijedloga kako još učinkovitije koristiti raspoložive i nove resurse, preporuke Upravi fakulteta te unutarnjim dionicima (nastavnicima i studentima) su sljedeće:

1. Potrebno je unaprijediti praktičnu nastavu i uvježbavanje komunikacijskih i kliničkih vještina otvaranjem Kabineta vještina s potrebnim nastavnim pomagalima.
2. Predlaže se ponovno pokretanje Savjetovališta studentima za pomoć u učenju.
3. Ugovorima s kliničkim bolnicama/nastavnim bazama, treba osigurati potreban studentski standard.

7. Važnost i pristup informacijama sustava osiguravanja kvalitete

Prema dokumentu *Standardi i smjernice za osiguranje kvalitete u Europskom području visokog obrazovanja (ESG)*, visoka učilišta trebaju prikupljati, analizirati i koristiti relevantne informacije radi djelotvornog upravljanja svojim studijskim programima i drugim aktivnostima.

Stoga Povjerenstvo za promicanje kvalitete, u suradnji s tijelima odgovornim na razinama vodstva i odlučivanja, nadzora i savjetovanja te tijelima na izvršnoj i izvedbenoj razini, a u suradnji s unutarnjim dionicima, ima zadaću da prati:

- Napredovanje i uspjeh studenata tijekom studija;
- Zadovoljstvo studenata programom i nastavnicima;
- Kompetencije nastavnika;
- Osnovni podatke o profilu studentske populacije te
- Pokazatelje uspješnosti izvedbe studijskih programa.

Ove pokazatelja kontinuirano prikuplja i prati Studentska referada, Povjerenstvo za nastavu, Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete nastave te ostala tijela na nadzornoj i izvedbenoj razini. Pokazatelji su prikazani u Opisu institucije.

Unutarnje vrednovanje pokazalo je sljedeća pozitivna iskustva Fakulteta u pristupu informacijama sustava kvalitete:

- Razvijen je LMS (Learning Management System), posebno na nižim godinama studija;
- Prijava izbornih kolegija, dežurstava i nekih turnusa odvija se preko mrežnih stranica;
- Studentska anketa se odvija preko mrežnih stranica;
- Omogućen je pristup anketi i preko mobilnih uređaja;
- Katalog diplomskih radova nalazi se na mrežnim stranicama;
- Materijali za vijeće distribuiraju se preko mrežnih stranica;
- Veliko broj umreženih računala nalazi se na lokacijama na Šalati, i Školi narodnog zdravlja „Andrija Štampar“;
- Računalne učionice opremljene su novom informatičkom opremom;
- Dobro je organizirana informatička služba osposobljena za rješavanje problema sa software-om i hardware-om.

Međutim, prepoznate su i sljedeće slabosti sustava:

1. Mali broj nastavnika aktivno koristi LMS;
2. Studenti imaju nepovjerenje prema anonimnosti studentske „on-line“ ankete;
3. Pristup anketi ne može se pokrenuti na svim mobitelima;
4. Postoje problemi s unosom hrvatskih znakova u katalog diplomskih radova;
5. Materijali za Fakultetsko vijeće distribuiraju se pomoću statičkih mrežnih stranica;
6. Bežični pristup Internetu postoji samo na manjem dijelu fakulteta;
7. Dislokacija nastavnih baza otežava stvaranje jedinstvene mreže fakulteta;
8. Nedovoljna je iskorištenost računalnih učionica;

9. Informatička služba je preopterećena održavanjem velike količine informatičke opreme.

Sažetak izvješća unutarnjeg vrednovanja i preporuke:

Unutarnje vrednovanje je ukazalo na mogućnosti unaprjeđenja kvalitete u pristupu informacijama te se predlažu sljedeće aktivnosti:

1. Pojačati edukaciju i povećati broj nastavnika i studenata koji koriste LMS.
2. Unaprijediti aplikaciju da se ljudske pogreške svedu na minimum.
3. Kroz razgovor i motivaciju studenata objasniti studentima da je anketa potpuno anonimna i u njihovom interesu.
4. Prijelaz na dinamički pristup distribucije materijala za Fakultetsko vijeće.
5. Povećanim ulaganjem u mrežnu infrastrukturu pokriti fakultet s bežičnom mrežom.
6. Povećati broj zaposlenih u informatičkoj službi.

Prema pokazateljima unutarnjeg vrednovanja opisanim u poglavlju o ustroju osiguravanja kvalitete, poglavlju o osiguravanju uvjeta za kvalitetan nastavni proces te prema pokazateljima opisanim u ovom poglavlju, dodatne preporuke su sljedeće:

1. Raspraviti i prihvatiti Priručnik o sustavu osiguravanja kvalitete kao dijela Pravilnika o sustavu osiguravanja kvalitete.
2. Unaprijediti studentu anketu i motivirati studente na njihovu odgovornost u ispunjavanju ankete.
3. Redovito podnositi godišnje izvješće Povjerenstva za promicanje kvalitete Fakultetskom vijeću te nakon rasprave i prihvaćanja, dostavljati Uredu za upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu.

8. Međunarodna suradnja

Prema dokumentu *Standardi i smjernice za osiguranje kvalitete u Europskom području visokog obrazovanja (ESG)*, mobilnost studenata, nastavnika i nenastavnog osoblja treba biti sastavni dio procesa visokoškolskog obrazovanja s jasno definiranim i transparentnim pravilima i procedurama koje osiguravaju da se mobilnost odvija pod ravnopravnim uvjetima za sve dionike. Međunarodna i međuinstitucijska suradnja odvija se putem sudjelovanja u međunarodnim projektima, multilateralnih i bilateralnih ugovora, sa domaćim i inozemnim institucijama.

Međunarodna suradnja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu odraz je dinamičkog procesa internacionalizacije u području visokog školstva. Medicinski fakultet u Zagrebu doživljava internacionalizaciju kao jednu od konstitutivnih sastavnica svoje proaktivne strategije promjena na području cjelokupnog akademskog života i rada u specifičnim uvjetima odgojno-obrazovnog i stručno-znanstvenog rada u području biomedicine i zdravstva. Takav aktivni pristup obuhvaća sve pojavnosti akademskog života i rada, kao što su diplomatska nastava na hrvatskom i engleskom programu studija, reforma nacionalnog medicinskog kurikuluma i prihvaćanje novih edukacijskih strategija, poslijediplomska nastava (hrvatski i engleski program studija) s reformom doktorskih studija te znanost koja svoju ulogu vidi u snažnoj translacijskoj komponenti i međunarodnoj afirmaciji.

Imajući u vidu gore navedenu stratešku orijentaciju Sveučilišta u Zagrebu i usvojene dokumente, Medicinski fakultet razvoj procesa internacionalizacije razvija na sljedećim područjima:

- Razvoj diplomskog studija medicine u skladu sa započetim procesom prilagodbe preporukama organizacije studija medicine prema načelima Bolonjskog procesa, uz jasno definiranje nastavnih ciljeva i ishoda učenja;
- Unaprjeđenje postojeće razine organizacije Studija medicine na engleskom jeziku koji mora biti u stalnoj kompeticiji s nacionalnim programom u smislu trajnog kultiviranja nastavnih metoda i sadržaja te privlačenja i odabira što kvalitetnije studentske populacije;
- Afirmaciju ECTS bodovnog sustava kao jedinstvenog obrasca kvantifikacije i vrednovanja nastavnog i studentskog opterećenja;
- Povećanje broja studenata u razmjeni i jačanje interkulturalne i obrazovne komponente kroz međunarodnu udruhu studenata CroMSIC, te kroz organiziranje tematskih ljetnih škola koje bi se, uz odgovarajući broj ECTS bodova, ponudile unutar Ugovora o razmjeni potencijalnim partner-institucijama unutar postojećih programa mobilnosti;
- Povećanje broja nastavnika u razmjeni kao i njihovog značajnijeg aktivnog sudjelovanja u drugim oblicima međunarodne suradnje te obvezatno održavanje evidencije razmjena kroz postojeći sveučilišni program evidencije međunarodne suradnje;
- Povećanje kompetitivnosti znanstvenika i istraživača na području prijave za projekte Europske unije (Sedmi okvirni program, COST akcije i ostale projektne linije) te

održavanje kontinuiteta započelih međunarodnih znanstvenih i organizacijskih projekata;

- Jače sudjelovanje, osobito mlađih istraživača, u programima stipendija Marie Curie koji unutar Sedmog okvirnog programa Europske komisije potiču mobilnost znanstvenika i istraživača na stranim znanstveno-istraživačkim institucijama (*Incoming/Outgoing International Fellowships*);
- Definiranje žarišta znanstvene izvrsnosti s ciljem učinkovitijeg integriranja hrvatskih institucija biomedicinske orijentacije u europski istraživački prostor (ERA);
- Trajni rad na prikazivanju Medicinskog fakulteta na web stranicama, uz svakodnevno aktualiziranje hrvatskih i engleskih web stranica, te održavanje zasebne stranice namijenjene studentima medicine na engleskom jeziku (MESP);
- Proširivanje Ureda za međunarodnu suradnju koji će koordinirati i sustavno pratiti sve oblike međunarodnog djelovanja te njegovo snažnije afirmiranje kao konzultantske službe prilikom pripreme, organizacije i implementacije svih međunarodnih programa vezanih za proširenje europskog prostora visokoškolskog obrazovanja (EHEA);
- Zadržavanje postojeće odlične suradnje s Uredom za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu, uz još bolju koordinaciju u širenju informacija o međunarodnim programima i inicijativama.

Međunarodna suradnja odvija se kroz međuinstitucijsku suradnju koja se realizira kroz bilateralne i multilateralne ugovore, EU programe mobilnosti koji se izvode u okviru programa cjeloživotnog učenja, suradnju na združenim programima studija, sudjelovanje u radu akademskih mreža, sudjelovanje na stručnim i znanstvenim konferencijama te konferencijama iz područja unapređenja medicinske edukacije.

Imajući u vidu strateške dokumente Sveučilišta Zagrebu koji potiču na uključivanje u međunarodne oblike suradnje, Centar za međunarodnu suradnju Medicinskog fakulteta provodi i planira, zajedno sa središnjom sveučilišnom službom za međunarodnu suradnju, čitav niz programa. Ta se suradnja odnosi prije svega na programe mobilnosti EU koji uključuju odlaznu i dolaznu mobilnost studenata i nastavnika, te planiranje ad-hoc posjeta u svrhu sklapanja novih sporazuma i dogovora za nove oblike suradnje. Ova koordinirana aktivnost također uključuje i financijsko planiranje i izvještavanje o realiziranoj međunarodnoj suradnji Fakulteta u okviru sadržaja koji su financirani od strane Sveučilišta, a koji uključuju međunarodne aktivnosti po sljedećim osnovama:

- Erasmus program unutar kojeg su sklopljeni sporazumi s partnerskim sveučilištima (Medical University of Innsbruck, Austrija; University of Hamburg, Njemačka; University of Tübingen, Njemačka; University of Würzburg, Njemačka; Université Montpellier, Francuska; Lille Catholic University, Francuska; University of Pecs, Mađarska; University of Ljubljana, Slovenija)
- Erasmus Mundus – Basileus
- Bilateralni sporazumi (Sveučilište u Hamburgu, Njemačka; Rusko državno medicinsko sveučilište, Moskva, Rusija; Medicinsko državno sveučilište, Petrograd, Rusija; McGill University, Montreal, Kanada; Sveučilište u Ljubljani; Sveučilište u Peču, Mađarska; Sveučilište Comenius, Bratislava)
- Multilateralni sporazumi: ETC-PHHP (European Training Consortium in Public Health and Health Promotion – suradnja s 10 sveučilišta u Europskoj uniji) i PH-SEE (Public

Health in South Eastern Europe – suradnja 16 sveučilišta u južnoj i jugoistočnoj Europi);

- Sudjelovanje nastavnika u radu sveučilišnih mreža Association of Medical Schools in Europe (AMSE); Association of Medical Education in Europe (AMEE); Organization for PhD Education in Biomedicine and Health Sciences in the European System (OPRPHEUS sa sjedištem na Medicinskom fakultetu u Zagrebu); Association of Schools of Public Health in the European Region (ASPHER); European Union of Public Health (EUPHA); European University Association (EUA), itd.

Ostale stipendije značajne za odlaznu mobilnost studenata medicine i mlađih doktora/asistenata su Lyons Club Austria (financiranje ljetne studentske prakse u Austriji), Croatian Medical Students' International Committee (CroMSIC – IFMSA), Matovinović Fellowship University of Michigan Medical School, Ann Arbor, Michigan, SAD.

Uz navedene aktivnosti Centar za međunarodnu suradnju svakodnevno provodi:

- Poslove vezane za složen proces licenciranja diplome u inozemstvu (SAD, Kanada, Švicarska, Njemačka, Italija, itd.) te verifikaciju obrazovnih dokumenta za potrebe zapošljavanja u inozemstvu;
- Kontinuiran rad na informiranju nastavnika i administracije fakulteta o mogućnostima međunarodnog usavršavanja i stipendija te ostalih aktivnosti povezanih za povećavanje mobilnosti mlađeg nastavnog osoblja;
- Kontinuiran rad na trajnom obnavljanju mrežnih stranica Fakulteta radi promicanja međunarodne prepoznatljivosti i otvorenog pristupa informacijama (hrvatska i engleska mrežna stranica, te mrežna stranica Medical Studies in English);
- Koordinaciju poslova s Centrom za translacijsku medicinu oko neposrednih zadataka vezanih za aplikaciju međunarodnih projekata i širenje informacija o njima.

Sažetak izvješća unutarnjeg vrednovanja i preporuke:

Fakultet ima izvrsnu međunarodnu suradnju na području obrazovanja i znanosti, a mehanizmi praćenja o sustavu osiguravanja kvalitete na ovom području djelovanja pokazuju sljedeća pozitivna iskustva:

- Tradicija međunarodne suradnje ugrađena je u temelje djelatnosti Medicinskog fakulteta;
- Fakultet ima veliko iskustvo u edukaciji stranih studenata;
- Program studija medicine na engleskom jeziku (integrirani studij i doktorski studij) snažna su podloga programima mobilnosti Europske unije;
- Izvrsno je ustrojena služba za međunarodnu suradnju (Ured za međunarodnu suradnju, Povjerenstvo za međunarodnu suradnju, od sredine rujna 2011. odluka o imenovanju prodekana za međunarodnu suradnju).

Međutim, na ovom području djelovanja zapažene su i određene slabosti:

- Nedovoljno je iskorišten potencijal stranih diplomanata – alumni;
- Postoje prepreke u realizaciji mobilnosti stranih studenata (boravak, zdravstveno osiguranje, studentski smještaj i prehrana, organizacija staža, itd.);

- Nedostaju kadrovi za rad u specifičnim uvjetima međunarodne suradnje, a dio zaposlenih na Fakultetu ima tek deklarativan odnos prema međunarodnoj suradnji.

Stoga je preporuka Povjerenstva da dugoročni, srednjoročni i kratkoročni akcijski plan uključi sljedeće prioritetne aktivnosti u razvoju međunarodne suradnje:

1. Uspostavi mjere poticanja i poboljšanja međunarodne suradnje uz proširenje Ureda za međunarodnu suradnju i trajno promicanje svijesti o važnosti međunarodne suradnje Fakulteta na području obrazovanja i znanosti;
2. Poveže međunarodne alumna na promidžbi i afirmaciji Fakulteta, uz formiranje registra stranih diplomanata i organizaciju Sabora alumna;
3. Poveća odlaznu i dolaznu nastavnu mobilnosti i aktivno članstvo u međunarodnim akademskim i profesionalnim udrugama;
4. Privuče i odabere što kvalitetniju studentsku populaciju za program studija medicine na engleskom jeziku.

9. Javno informiranje i javnost djelovanja

Prema dokumentu *Standardi i smjernice za osiguranje kvalitete u Europskom području visokog obrazovanja (ESG)*, visoka učilišta trebaju redovito objavljivati ažurne, nepristrane i objektivne informacije (i kvalitativne i kvantitativne) o svojim programima i kvalifikacijama.

Cilj i svrha javnosti rada Medicinskog fakulteta je informirati javnost o programima koje nudi, o planiranim ishodima učenja, kvalifikacijama koje dodjeljuju, nastavi, postupcima učenja i ocjenjivanja te o mogućnostima učenja dostupnim studentima. Sažeto, informacije su namijenjene obavještavanju javnosti o onome što i kako Fakultet radi.

Prema članku 166. Statuta Medicinskog fakulteta, Fakultet izvještava javnost o obavljanju djelatnosti ili dijela djelatnosti putem:

- Mrežnih stranica Fakulteta;
- Glasila Fakulteta (mef.hr);
- Godišnjih izvješća osnivaču koji se objavljuju u prigodnom tisku;
- Povremenih tiskovnih konferencija.

Uz to, Fakultet koristi tiskane vodiče kroz studiju, aktivno sudjeluje na javnim zbivanjima u organizaciji Sveučilišta (Smotra Sveučilišta) ili drugih institucija i udruga s kojima surađuje, itd.

Prema članku 167. Statuta Medicinskog fakulteta, na upit građana, Tajništvo izvještava o uvjetima i načinu studiranja na Fakultetu i pružanju drugih usluga iz djelatnosti za koje je Fakultet osnovan.

Statut i opći akti objavljuju se na oglasnoj ploči Tajništva Fakulteta, a Statut i opći akti kojima se uređuje rad Fakulteta u obavljanju djelatnosti koja se smatraju javnom službom objavljuju se na Fakultetskoj mrežnoj stranici.

Službena mrežna stranica Fakulteta (www.mef.unizg.hr) temeljni je oblik obavještavanja javnosti o svim njegovim djelatnostima. Primarna svrha i cilj mrežne stranice je osiguravanje i olakšavanje informiranja i komunikacije između djelatnika Fakulteta, sadašnjih, budućih i bivših studenata (na svim razinama obrazovanja) i suradnja s javnošću, a ne marketing njegovog rada. Važnu zadaću mrežna stranica ima u osiguravanju kvalitete rada te je važno štivo za unutarnje i vanjske dionike uključene u proces promicanja kvalitete i kulture kvalitete na Fakultetu.

Službena mrežna stranica Fakulteta pisana je na hrvatskom i dijelom na engleskom jeziku, a sadrži sljedeće:

- Opis razvoja ustanove, misije, vizije i djelatnosti rada;
- Ustroj Fakulteta, osnovne i kontaktne podatke;
- Opis svih studijskih programa (integrirani studij medicine na hvarskom i engleskom jeziku, doktorski i poslijediplomski studiji, diplomski studij sestrinstva, trajno stručno usavršavanje);

- Natječaje za upis na programe i kriterije upisa;
- Izvedbene planove studijskih programa (akademski kalendar, raspored održavanja nastave, silabi, ispitni rokovi);
- Podatke o znanstvenoj djelatnosti institucije;
- Podatke o međunarodnoj suradnji;
- STUDMEF koji uređuju studenti o studentima i za studente;
- Temeljne dokumente Fakulteta (Statut, pravilnici Fakulteta, odluke Fakultetskog vijeća);
- Sustav osiguravanja kvalitete, uključujući Pravilnik o sustavu osiguravanja kvalitete;
- Poveznice/linkove na organizacijske jedinice Fakulteta (Škola narodnog zdravlja „Andrija Štampar“, Hrvatski institut za istraživanje mozga, nastavne baze, knjižnice);
- Poveznice/linkove na javne rasprave, interaktivni server Web.mef, repozitorij MF, baze podataka i Mef časopis;
- Arhivu Fakulteta, uključujući alumni;
- Vijesti i obavijesti;
- Neposredna komunikacija sa studentima i budućim studentima preko rubrike „Često postavljana pitanja“;
- Aplikacije za odabir izbornih pitanja, dežurstava i turnusa.

Na mrežnoj stranici nalazi se i pristup STUDOMAT-u i središnjoj Fakultetskoj studentskoj anketi za vrednovanje kvalitete nastavnog procesa

Fakultet ima Uređivački odbor web-stranice koji posebnu pozornost posvećuje točnosti, objektivnosti i dostupnosti objavljenih podataka i informacija. Fakultet je službeno ovlastio po jednog predstavnika svake katedre za objavu nastavnih materijala koristeći LMS sustav.

Sažetak izvješća unutarnjeg vrednovanja i preporuke:

Iako mrežne stranice Fakulteta olakšavaju informiranje i komunikaciju temeljem relevantnih podataka za razumijevanje njegovog djelovanja, analiza je ukazala na potrebu unaprjeđenja njene kvalitete te korištenje i drugih medija s ciljem sveobuhvatnog i aktualnog informiranja javnosti.

Stoga se predlaže:

1. Osvremeniti dizajn web-stranice te poboljšati preglednost i strukturu, uz stalno usklađivanje, dopunu i ažuriranje web-stranica fakultetskih nastavnih i istraživačkih baza i nastavnika.
2. Unaprijediti kvalitetu promotivnih materijala koristeći odgovarajuće metode oglašavanja i informiranja o djelatnostima i studijskim programima (na primjer, putem javnih medija, promotivnih tiskanih materijala, okruglih stolova, znanstvenih i stručnih skupova, predavanja itd.).
3. Unaprijediti medijsko predstavljanje Medicinskog fakulteta kroz analizu stanja i izradu plana suradnje s medijima.

